Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Vaugt mer en Du et Brontoffet i
Jens Bircherods Dagbøger
med
Carl S. Christiansen.

Udsigt over en Del af Brevstoffet

i

Jens Bircherods Dagbøger.

Ved

Carl S. Christiansen,
Cand. mag.

**Særtryk af Personalhistorisk Tidsskrift,
Tredie Række, V. Bind.**

Kjøbenhavn.

Det Hoffensbergske Etabl.

1896.

I sine udførlige dagbøger (50 kvartbind), som findes på det store kgl. bibliothek, har biskop Jens Bircherod (1658—1708) som tillæg til de enkelte måneder indført en stor mængde breve fra forskellige tider. Da det kunde være nyttigt at have en oversigt over, hvad der fandtes der, har jeg i Danske Magazin 5, III, 156 ff. givet en kronologisk ordnet udsigt over de breve, som ikke angik Jens Bircherod selv eller hans fader professor Jacob Bircherod i Odense. Som en fortsættelse deraf vil her efterhånden komme til at foreligge en lignende oversigt over de breve, som enten er rettede til faderen eller sønnen, eller skrevne af dem, på en enkelt undtagelse nær. Den brevrække, der angår Jacob Bircherod, strækker sig over tiden fra 1651—1686 (1692) og udgør et antal af 56 (57). Brevene vedrørende sønnen går fra 1683—1708, med undtagelse af de fire år (1688—1691), for hvilke dagbøgerne er gaaede tabte. (Se dog Personalhist. Tidsskrift IV, 290 ff.) Deres tal når op over 400. Ved udgivelsen anfører jeg det enkelte brevs udstedelsestid, derpå en kort gengivelse af dets indhold, stedet for udstedelsen og i [ ], hvor det findes i dagbøgerne. De breve, som findes trykte, er kun betegnede ved udstedelsestiden, stedet i dagbøgerne og skriftet, hvori de findes. Forøvrigt henviser jeg til min indledning i Danske Magazin.

I. Breve til og fra professor Jacob Bircherod.

1651, 7 juni. Niels Jacobsen underretter sin svoger [mag. J. B.] om sin ældste datter Annas trolovelse med Claus Pedersen, præst i Lindelse, og indbyder ham til bryllup i Vigerslev d. 20 juli[1]). Ex ædibus parochialibus Wislebianis. Lat. [1670, dec.]

1660, 10 juli. Mag. Jørgen Eilersen anbefaler organisten Johan Fach til Christianshafn, der af Mogens Høg var kaldet til s. Hans i Odense, til (J. B.); han havde længe opvartet orgel hos Johan Lorentz ved s. Nicolai. Kiøbenhafn. [1660, juli.]

1663, 11 okt. Biskop Hans Svane skriver til (J. B.), hvis løn var bleven forringet, at han havde arbejdet på at få det forandret. Hafniæ. [1663, okt.]

[1]) Claus Pedersen Nyborgs bryllup med hans første hustru Anna skulde i følge Bloch, Den fyenske Geistligheds Historie II, 91 have stået d. 13 okt. 1650, hvilket vel altså må bero på en misforståelse. Ligeledes formoder han fejlagtig i en note, at Annas fader var sognepræsten Jacob Jacobsen i Huusby. Wiberg har i sin Danske Præstehistorie II, 337 fulgt Bloch.

1664, 6 febr. Borgmester Peder Pedersen takker sin svoger (J. B.) og hans „kieriste“ for deres venlighed mod hans afdøde datter Sophie Peder Pedersens og ønsker dem til lykke med deres nye arving. Hafn. [1664, febr.]

—, 23 aug. Borgmester Peder Pedersen takker (J. B.) for condolenceskrivelsen i anledning af hans svigersøns, Rasmus Hansen Brochmands, død. Hafn. [1664, aug.]

1665, 14 okt. Professor Vitus Bering beder sin ven (J. B.) underrette sig om, hvilken af de sællandske bønder, han skal afstå, der er den bedste, for at han kan vælge denne. Kiøbenhafn. [1665, okt.]

1668, 7 apr. Henrik Stampe[1]) skriver til (J. B.) angående en ligsten, som skal komme fra Holland, om en karl, som magisteren ønsker, om Nold contra Wandal, om dr. Fielckes disputats o. a. Havniæ. [1668, apr.]

1669, 18 sept. Professor Rasmus Bartholin beder (J. B.) lade sig vide, om han kan få de penge, han har tilgode hos Bernt Øgler i Odense, og meddeler, at [Hans] Mule har skænket sit bibliothek til akademiet. Kiøbenhafn. [1669, sept.]

1670, 14 apr. Professor Rasmus Bartholin takker (J. B.) for de skaffede penge, beder ham at overgive stiftskriveren i Fyen, Rasmus Andersen, en fordring på 120 rdl. til udgivelse af Tyge Brahes skrifter, og at hjælpe til med at få dem, hvis han kender manden; de andre stifter havde betalt deres parter af de dertil bestemte 600 rdl.; opkrævningen af en tredjedel af matrikelskatten ventedes udsat til d. 1 aug. Kiøbenhafn. [1670, maj.]

—, 23 juni. Claus Tausan anbefaler Jørgen Andersen, som kongen havde udnævnt til hospitalsforstander i Ottense, til sin svoger [J. B.] dér. Kiøbenhafn. [1670, juni.]

—, 21 okt. Biskop Erich Grave af Aarhuus underretter sin svoger (J. B.) om sin søster Claras død, omtaler magistrene Bording, Rhumann og Rhodius, som hver har mistet noget af

[1]) Mag. Henrik Jensen Stampe, 1639—1711, synes på denne tid at have været hovmester hos en Parsberg; han blev senere præst i Hammer i Ålborg stift.

deres indtægt, og klager over vanskeligheden ved at få embedsindtægterne ind, da bønderne ikke kan svare deres afgifter. Aarhuus. [1670, okt.]

1671, 20 jan. Præsten i Finderup, Mads Beyrholm, underretter (J. B.) om sin forlovelse med Christine Hansdatter Tausan, enke efter Chilian Mossin, præst i Synderup og Nordrup, og beder ham til bryllup d. 15 febr. In ædibus pastoralibus Finderupianis, 13 cal. febr. Lat. [1671, febr.]

—, 24 maj. Bonaventura Rehefeld indbyder [J. B.] til bryllup mellem sin datter Irmyfraw Amalia Agnes og mag. Niels Hals Andersen, professor og rektor ved gymnasiet og skolen i Odense. Hadersleben. Tysk. [1671, juni.]

—, 10 juni. Professor Jens Bircherod fortæller sin broder (J. B.), hvorledes det gik til ved Christian V.s salving i Friderichsborg kirke og omtaler en ny rangforordning[1]). Kiøbenhafn, pintze afften. [1671, juni.]

—, (10 okt. Mag. Laurentz Edinger skriver til (J. B.) om sin sag med Karen og mag. Christen[2]) og fortæller, at fyrsten af Cassel er kommen til Friderichsborg, og om nogle personers udnævnelse til riddere af Dannebrog[3]). Kiøbenhafn. [1672, okt.]

1672, 30 apr. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) om sine anstrængelser hos Griffenfeldt for at få mag. Peder Bircherod ind i et købstedkald, om mag. Jens Bircherods danske scriptum de religione, om mag. Bordings hustrus[4]) moders, Magdalene Skrivers, død, om formindskelsen i hans embedes indtægter ved Aarhuusgaards afhændelse til Marcelierne, om Christian Monrads død, som var broder til mag. Hans Rhumanns hustru[5]), om mag. Hans Brochmands enkes, fru Anne Laurences, svaghed o. a. Aarhus. [1672, maj.]

---

[1]) Rangforordning af 25 maj 1671. Rothe, Samling af kgl. Rescripter III, 27 ff.

[2]) Christen Hansen Lund, 1596—1672, var professor i græsk ved Odense gymnasium og gift med Karen Aslac.

[3]) Disse riddere, hvis tal var 19, er nævnte i dagbogen for 1671 under d. 12 okt.

[4]) Ingeborg Broberg, datter af borgmester Rasmus Nielsen i Århus.

[5]) Anna Eriksdatter Monrad.

—, 4 okt. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) angående kornkøb og korntakst — kirkernes korn skulde takseres i provstemode —, om militære personers fritagelse for absolutio publica, første gang de forser sig med lejrmål, o. a. Aarhuus. [1672, okt.]

1673, 6 marts. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) angående de gejstliges matrikelskat og en markgreve af Serra[1]), som er kommen til Aarhuus med anbefaling fra bispen i Aalborg og tyske theologer som en socius fidei, meddeler, at Erich Høgh er død, og at bispen i Wiborg, Peder Willadsen, er meget svag, samt spørger, hvad kornkøbet dette år kan blive. Aarhuus. [1673, marts.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 143.

—, 10 marts. Markgreven af Serra skriver til (J. B.), at han vilde have besøgt ham, hvis han ikke havde været syg. Odense. Lat. [1673, marts.]

—, 2 maj. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) om mag. Peder Bircherods død, der fulgte kort efter hustruens [Kirsten Andersdatter Stillinge], om korntaksten, om biskop Matthias Foss' prædiken over biskop Peder Willadsen i Viborg og om mag. Jens Bircherods udsigter til at blive biskop. Aarhuus. [1673, maj.]

1674, 1 jan. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) og klager over sine bønders fattigdom, over de høje kornpriser og over landets nød samt omtaler nogle ligprædikener og anfører sit eget og andres fødselsår. Aarhuus, ipsis kalend. jan. [1674, jan.]

—, 14 marts. Biskop Erich Grave underretter (J. B.) om sin moder Annas, sal. mag. Mougens Grawes, død, forespørger om forståelsen af en ny skatteforordning og nævner korntakstens højde o. a. Aarh. [1674, marts.]

—, 7 aug. Biskop Erich Grave beder (J. B.) om undskyldning, fordi han ikke allerede har skrevet fra Colding, hvor han har været sammen med bispen af Aalborg, Matthias Foss, som er rejst til Kiøbenhafn i anledning af sin sag for højesteret med mag. Anders i Thisted; deres stiftbefalingsmand, grev [Mogens] Friis, havde overværet landemodet og kasseret alle

[1]) Johan Baptista, marchio de Serra.

fæstebreve på kirketiender, som ikke var efter recessen[1]); Otthe Povisk var bleven justitiarius i højesteret. Aarh. [1674, aug.]

1674, 20 okt. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.), at biskop Foss i Aalborg har slået sit sind til enken[2]) efter præsten i Hammer, mag. Bent, søsterdatter af assessor Peder Lassen, at samme har vundet sin sag mod mag. Anders Heeboe i Thisted, samt meddeler stedets kornkøb. Aarhuus. [1674, okt,]

1675, 26 marts. Biskop Erich Grave meddeler (J. B.), at hans datter Annes mand[3]) er død og rådspørger ham angående moderens ret til arv af jordegods efter manden i forhold til barnet. Kollerup. [1675, marts.]

—, 29 okt. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) om skiftet efter sin svigersøn herr Draastrup, om en ugrundet efterretning om de svenskes indfald ved Kiøgevig, om prinsessens giftermål med kongen af Sverig, og om to nye klokker, som han har ladet støbe til domkirken, og meddeler, at bønderne har fået gevær, og at kornet kun er i dårlig pris. Aarhuus. [1675, nov.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 160.

—, 17 dec. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) om krigsbegivenheder, om hoffets formodede tilbagevenden til Kiøbenhafn, om en engelsk commissarius, der skal have fået tilladelse til at rejse mellem Helsingør og Skaane på negotiernes vegne, om bispen af Sællands[4]) forelæsning de atheismo, et qvod philosophia habeat fundamentum in theoligia, om vicebiskop [i Fyn] dr. Moths død, om studiosus Jens Hansen o. a. Aarhuus. [1675, dec.]

1676, 19 nov. Biskop Matthias Foss af Aalborg skriver til sin ven og broder i Otthense [J. B.] og beder ham skaffe sig nogle penge, som den afdøde vicebiskop i Fyen, dr. Moth, skyldte ham. Aalborg. [1676, dec.]

1679, 30 dec. Johan Schinckel ønsker (J. B.) og hans familie glædeligt nytår. Hamburg. Tysk. [1680, jan.]

---

[1]) Recessen af 27 febr. 1643.
[2]) Margrethe Axelsdatter Aand.
[3]) Proprietær Draastrup til Kollerup.
[4]) Hans Bagger.

1680, 20 febr. Hans Madtzen Tausan, præst i Finderup, skriver til sin svoger (J. B.) om familiebegivenheder og sædpriser. Finderup. [1680, febr.]

—, 23. sept. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) om kornpriser, klager over en afgift, som gejstligheden skulde yde for rostjenesten, og over sin sygdom, og fortæller, at de verdslige i stiftet har fået et afslag på 9000 rdl. i skatterestancerne, at dr. Foss' datter[1]), som fik den rige herr Bentzon [til Haunø], lider af en ulægelig svaghed o. a. Assens præstegård. [1680, okt.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 205.

—, 17 dec. Anne Giøes brev til J. B., hvori hun omtaler sin svaghed og en fortegnelse over sin bogsamling, som Bircherod vil udgive, men hun betale, og meddeler, at hun vil testamentere sine bøger til sin broderdatter Karen Brahe. Hvedholm. [1681, jan.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 210.

1681, 15 febr. Biskop Erich Graves brev til (J. B.), hvori han klager over rostjenesten, der skal pålægges gejstligheden, og omtaler et rygte om, at kongen til sommer igen vil rejse gennem Jylland til Norge. Aarhuus. [1681, febr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 204 f.

—, 13 maj. Mag. Henric Thomæsen Gerners brev til svogeren (J. B.), hvori han omtaler sin magistergrad og Tausans[2]) og hans hustru Claras død, gravning af en kanal udenfor Københavns vestre port og en opmudring af byens havn o. a. Birkerøed. [1681, maj.]

—, 6 aug. Biskop Thomas Kingo anmoder (J. B.) om at bevidne sit forhold ved en nærmere omtalt lejlighed. Odense bispegård. [1681, aug.]

1682, 3 febr. Johan Schinckels brev til (J. B.) hvori han omtaler tidligere at have skrevet om den skade, oversvømmelser havde forårsaget i Holland, Zeeland, Braband og paa andre steder, og at hungersnød nu synes at skulle slutte sig til,

---

[1]) Drude Foss.

[2]) Hans Madsen Tausan, præst i Finderup.

da vintersæden var slået fejl og rugen i høj pris. Hamburg. Tysk. [1682, febr.]

—, 19 juni. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) om sine legemlige lidelser — da han talte over Erich Rosenkrantz, måtte han sidde på puder — og underretter ham om sin eneste datter Annes død på Collerup; hun var gift to gange, sidst med Hans Brochmand. Aarhuus. [1682, juni.]

—, 19 dec. Ludvig Pontoppidan takker (J. B.) for hans brev af d. 7, beder om oplysninger i anledning af sine genealogiske studier, som han især mener at kunne få hos justitsråd [Jens] Rosenkrantz, der „er svar belæst og haver mange rare bøgger", og tilbyder at låne ham nogle manuskripter, hvis han bliver ved sit forsæt med de danske mænds skrifter at locupletere. Herlufm. [1683, febr.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 78 og hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 220 f.

1683, 1 febr. Catharina Monradt, herr Theodori Ch.[1]) efterleverske, meddeler sin svoger [J. B.] sin mands død og indbyder ham og hans hustru til begravelsen d. 15 febr. Af Lysappel [1683, febr.]

—, 3 febr. Ludvig Pontoppidan takker (J. B.) for hans brev af 7 jan. og ønsker gennem ham at få oplysninger af justitsråd Rosenkrantz med hensyn til sine genealogiske studier. Herlufmagle. [1683, febr.]

—, 3 juli. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) om sin og sin hustrus svaghed, om forhenværende biskop i Aarhus, Jacob Matthisens enkes, Anna Bartholins, bisættelse og indskriften på kisten, om en mønstring ved Colding, om skolernes reduktion, om præsternes armod og deres frygt for at præstegårdsjorden skal blive optaget i matriklen, og de komme til at betale matrikelskat. Aarhuus. [1683, juli.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 78.

—, 20 aug. Biskop Erich Grave rådspörger (J. B.) angaaende ligningen af den påbudte krigshjælp, som på grund af armoden — her omtales forholdene i Horsens — er vanskelig,

[1]) Theodor Christiansen Riisbrigh, gift med Catharina Johansdatter Monrad, var præst i Lysabild på Als.

og fortæller, at han formedelst sin svaghed ikke kan rejse hen og holde ligtale over biskop Foss, da han ikke har været udenfor byen, siden han talte over Erich Rosenkrantz, at takseringen af krigshjælpen stod stille på grund af stiftsbefalingsmand Ove Juuls svaghed o. a. Aarh. [1683, sept.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 222.

—, 6 okt. Ludvig Pontoppidan takker (J. B.) for hans to sidste breve, omtaler sine genealogiske sysler og fortæller, at han har været i Ringsted, hvor gejstligheden m. fl. blev sat i krigshjælp, og hvor han traf en præst fra Kallundborg, Laurids Koch, der havde været rektor i Ringsted og var vel hjemme i den danske historie og forstod sig på adelige våben, og udtaler, at han venter sig meget af Kingos påtænkte trykkeri. Herlufmagle. [1683, okt.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 78 f.

—, 13 nov. Peder Terpagers brev til (J. B.), hvori han søger at at give adskillige oplysninger om lærde mænd og deres skrifter. Ribe. [1683, nov.]

1684, 12 jan. Biskop Hans Baggers brev til (J. B.) i anledning af en ny bibeloversættelse, hvortil hans bistand ønskes. Hafniæ. [1684, jan.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 226 f.

—, 24 jan. Dr. Jacob Bircherods svar på biskop Hans Baggers opfordring til at deltage i bibeloversættelsen, hvortil han lover sin bistand, men anmoder om at få en amanuensis. Odense. [1684, jan.]

—, 4 marts. Johan Schinckels brev til (J. B.), hvori han lover at sende nogle numre af „Türckische Etatz- und Kriegsbericht", hvoraf han sender 3 samt de skrevne tidender, og omtaler den danske hvervning i Hamburg. Hamburg. Tysk. [1684, marts.]

—, 20 maj. Peder Terpagers brev til (J. B.) om lærde mænd og deres skrifter samt om dødsfald der i byen og på egnen. Ribe. [1684, juni.]

—, 11 juli. Biskop Erich Graves brev til (J. B.), hvori han omtaler borgmester Willum Jensens [i Odense], sin hustrus[1])

[1]) Anna Henriksdatter Zander.

søsters og borgmester Hans Nielsen til Skovgaards død, hvilken sidste var hans datterdatter Karen Nielsdatters farfader, fortæller, at deres sognepræst mag. Morten[1]) og den øverste medtjener ved domkirken[2]) er rejste til Kiøbenhafn i anledning af kapelanernes fordring på ekstraordinære accidenser, at Erich Pedersen Bircherod søger rektorpladsen i Ebbeltoft, og at hans broder Jens har fået Wærløse, og beder ham fra mag. Henrich Blichfeld, sognepræst til Frue kirke i Aarhuus, om at anbefale hans søn Christen til regensprovst Jens Bircherod. Aarhuus. [1684, juli.]

—, 9 aug. Johan Schinckel sender (J. B.) nogle numre af de trykte tyrkiske stats- og krigsefterretninger samt de skrevne tidender og en trykt catalogus librorum, og omtaler Ofens belejring af de kejserlige. Hamburg. Tysk. [1684, nov.]

1685, 10 marts. Biskop Hans Bagger skriver til (J. B.) i anledning af bibeludgaven, og beder ham vælge sig en bibelsk bog, f. eks. Numeri, så de snart kan blive færdige med Pentateuchen, og meddeler, at oversætterne selv må gøre de første udlæg. Hafnia. [1685, marts.]

—, 10 marts. Professor Jens Bircherod skriver til sin broder (J. B.) i Odense angående bibeloversættelsen og den amanuensis, denne ønskede penge til. Kiøbenhafn. [1685, marts.]

—, 9 sept. Peder Resen sender (J. B.) en fortegnelse over sine bøger og beder ham at skaffe sig de manglende hos gejstlige i stiftet, da han ønskede at få et fuldstændigt dansk, norsk, svensk og islandsk bibliothek, hvorfor han havde anmodet bisperne i Danmark, Norge og Island om det samme; med hensyn til det Winstrup-Resenske stipendium skulde han tænke på hans søn Christian Broderus. Kiøbenhafn. [1685, sept.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 84 f.

1686, 3 maj. Peder Resens brev til (J. B.) om at skaffe ham visse manuskripter af Anna Giøes samling. Kiøbenh. [1686, maj.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 85 f. og hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 237.

---

[1]) Morten Christensen Herløv.

[2]) Den øverste kapelan ved domkirken var på den tid Melchior Jørgensen Sommerfeld.

—, 8 juni. Hvedholm. [1686, juni.] Molbech, Bircherods Dagbøger s. 237 f.

—, 11 okt. Poul Winding skriver til assessor (J. B.) i anledning af skiftet efter den afdøde professor Jens Jensen Bircherod. Kiøbenhafn. [1686, okt.]

1692, 24 sept. Niels Nielsen Aarøe takker „hendes velædelhed[1])" for den tid, han var i hendes og husbonds og i hendes faders hus, og for hendes skrivelse og ånderige ligprædiken over hendes salige husbond, og trøster hende. Fausing præstegård. [1700, apr.]

II. Breve til og fra biskop Jens Bircherod.

1683, 12 febr. Ludvig Pontoppidan takker sin svoger mag. Jens Bircherod for lån af hans Odenseindskrifter og beder ham om oplysninger til sit arbejde om adelsslægterne. Herlufmagle. [1683, febr.]

—, 28 apr. Lavritz Giefnings brev til (J. B.), hvori han anbefaler sin hustrus[2]) broder, Kield Søfrensen, til ham. Balsløw præstegård. [1683, apr.]

—, 12 sept. Madtz Pedersen Rostochs brev til dr. (J. B.) hvorved han anbefaler tvende unge mennesker til ham, der som alumni gymnasii har tet sig vel. Othense. [1683, sept.]

—, 28 sept. Borgmester Willum Jenssen sender sin svoger (J. B.) 20 rdl. og beder ham gennem Jacob Bircherod besørge dem til direktøren for „Qvæsthuuset", Hans Stampe, og skaffe en kvittering. Othense. [1683, sept.]

—, 29 sept. Lavridtz Jensen Gievnings anbefalingsbrev til (J. B.) for sin kones broder Kield Søfrensen. Balsløw præstegård. [1683, okt.]

1683, okt. Jens Bircherod beretter sin fætter, regensprovst (J. B.), om sit ophold ved universiteterne i Kiel, Wittenberg, Leipzig, Jena og Altdorf og nævner enkelte danske, som han har

---

[1]) Hendes velædelhed er vistnok Sille Riisbrich, biskop Jens Bircherods moder.

[2]) Dorthea Sørensdatter Thomsen.

truffet, samt antallet på studenterne ved de forskellige universiteter. Altdorf. [1683, dec.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 80.

—, 1 nov. Mag. Peder Winslows brev til (J. B.), hvori hæn beder ham om at anbefale hans sønner til Christen Skeel, så at de kan blive indskrevne i universitetets bog, og lykønsker ham de præpositura. Othense. [1683, nov.]

[1684, jan.] Christian Schmers lykønskningsskrivelse til (J. B.) i anledning af årsskiftet. Hafniæ sub exordium anni. Lat. [1684, jan.]

—, $\frac{31 \text{ jan.}}{10 \text{ febr.}}$ Valentin Lilienkrands lykønsker sin svoger (J. B.) til hans provsteværdighed og beklager, at dennes „Scriptio de insignibus regis Daniæ" ikke kommer frem, og at de fremmede skriver til den danske nations forsmædelse, som ikke tør svare igen, og fortæller om s. Sebaldus i Nürnberg, der skal være en kongesøn af Danmark. Venetien. [1684, marts.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 82 f. og hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 229.

[—, marts.] Oberst Sten Andersen Billes anbefalingsskrivelse til (J. B.) for Christen Lauridsen Nyborg. Lat. [1684, marts.]

—, 15 apr. Simon Pedersen Aarhus' brev til (J. B.), hvori han lover at tage sig af den ham anbefalede Snidker og lykønsker ham til hans professorat i hebraisk; forøvigt skriver han om sine studier og klager over landets slette tilstand, da han af 31 tdr. byg kun får 7—8, og ønsker sig et præsteembede; sluttlig anbefales 2 fattige studenter, Søfren Colding og Frantz N., til Bircherod. Nykiøbing. [1684, apr.]

—, 19 juni. Peder Winslows brev til hans svoger (J. B.) hvori han anbefaler ham sin kones[1]) søstersønner, Henrich og Ludvig Hiort fra Skanby, sender ham en inscription over en kvinde på Hindsholm og spørger, om han ønsker afskrifter af dokumenter fra Dronning Margretes tid, fortæller om en nyopdaget runesten på Næraa kirkegård ved Korupgaard og forespørger om sine sønners udsigt til det Skelske stipendium. Othense. [1684, juni.]

[1]) Martha Nielsdatter Bruun.

—, 20 juli. Matthis Sass' brev til (J. B.), hvori han takker denne for hans velgerninger mod sin broder [Cort Sass] og anbefaler ham sine sønner Henning og Ludvig Lavridsøn. Scamby. [1684, aug.]

—, 21 juli. Gert Bonsach anbefaler to af sine disciple til (J. B.) Slanger. [1684, juli.]

—, 16 aug. Jens Rasmussen Snitker klager til (J. B.) over Nykiøbing skoles usle tilstand. Nykiøbing. [1684, aug.]

—, 22 sept. Friderich Acheleje skriver til (J. B.), at han har forladt Kiøbenhavn af trang; men da lykken ikke er ham god, beder han provsten anbefale ham til forfremmelse (i stipendium). Aalborg. [1684, sept.]

—, 23 sept. Søfren Ørsted anbefaler sin broder til (J. B.), idet han sender ham en gave af 1 rdl., og lover ikke at glemme ham, hvis broderen kommer på regensen til vinteren. Friderichsborg. [1684, sept.]

—, $\frac{26 \text{ sept.}}{6 \text{ okt.}}$ Valentin Lilienkrantz' brev til (J. B.) om et relief i marmor på dogepaladset i Venezia i omgangen under den store sal, hvor consilium grande holdes, på den yderste ende af muren ligeoverfor klosteret s. Giorgio maggiore, samt om andre lærde sager. I efterskriften omtales, at Jens Bircherod er i Rom, hvor Hans [Bircherod] ligger syg. Venetien. [1684, nov.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 229.

—, 6 dec. Peder Pedersens [Lund] brev til [J. B.], hvori han anmoder denne om at påminde en vis Bloch angående nogle penge. Nidros. Lat. [1684, dec.]

1685, 2 jan. Christen Lauridsen Wellejus' brev til (J. B.), hvori han beder om oplysning angående den nye bibeloversættelse, da han ønsker at påtage sig et stykke af den; han vil gerne brevveksle med B. og beder ham sende sine breve til hans moder enkebispinden i Ribe. Lintrup. [1685, jan.]

—, 22 apr. Jens Rasmussen Snitgers brev til (J. B.), hvori han spørger, om der er noget håb om at komme på klosteret, da han er ked af sin hørergerning, siden mag. Simon gik af som rektor, og Peder Høyelse kom i steden, der med bistand

af Luxdorph, biskop Kingo og provst Brandt „affecterer monarchiam scholasticam"; på grund af de usle lønningsforhold ved skolen kan han endnu ikke betale de 2 rdl., han skylder fra sin attestats. Nykiøbing. [1685, apr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 233.

—, 4 maj. Jørgen Seerups brev til (J. B.) i anledning af de ham til oversættelse betroede kapitler af Deuteronomion. Riibe. [1685, maj.]

—, 12 maj. Hans Hvalsøs brev til (J. B.), hvori han spøger med folks bestræbelser for at få ham gift og anbefaler en ung mand [Bertel Lavridsen] til hans omsorg. Sandager. [1685, maj.]

—, 28 maj. Knud Thomæsen Juuls anbefalingsskrivelse for Johan Hansen og Frantz Stød til (J. B.) Trunhiem. [1685, juli.]

—, 29 maj. Søren Cappell anbefaler sig og sin broder Jacob Cappell samt sin morbroders søn Niels Clausen til (J. B). Nyborg. [1685, maj.]

—, 11 juni. Mag. Mads Weiles anbefalingsskrivelse til (J. B.) for student Lavridz Jensen Risom. Tranbierg præstegård på Samsøe. [1685, juni.]

—, 11 juni. Frantz Rosenbergs brev til (J. B.), hvori han omtaler sin besværlige gerning ved skolen og i kirken på grund af sin faders sygdom, og hvormed han sender B. nogle penge, for hvilke han har sagt godt for ham hos Vinding. Riibe. [1685, juni.]

—, 27 juni. Jørgen Seerups skrivelse til (J. B.) i anledning af bibeloversættelsen, hvori han anbefaler Søfren Vong til ham. Riibe. [1685, juli.]

—, 9 juli. Mads Rostochs anbefalingsskrivelse til (J. B.) for Billeschoufverne [Jørgen og Lavrids], som vilde underkaste sig første examen theologicum. Othense. [1685, juli.]

—, 20 aug. Peder Pedersen Kraglund anbefaler Peder Christensen Giørding til (J. B.) og takker for hans bevågenhed overfor hans søstersøn Peder Bhie. Engbierg præstegård. [1685, aug.]

—, 6 sept. Peder Sørensen Winther sætter sin lykke i (J. B.s) hånd og venter et brev fra ham til tegn paa hans velvilje. Jandrup præstegård. [1685, sept.]

—, 7 sept. Christen Nyborg, der af armod har måttet forlade universitetet, anmoder (J. B.) om at skaffe sig en plads i kommunitetet igen, da en sådan er ledig, ved at Anders Juul er kaldet til Steenmagle. Friderichsborg. [1685, sept.]

—, 19 sept. Claus Barfods anbefalingsskrivelse til (J. B.) for hans søn Christen. Fraugde præstegård. [1685, sept.]

—, 22 okt. Mads Rostochs anbefalingsskrivelse for Jørgen Jensen, hvem (J. B.) havde absentem i kommunitetet introduceret, idet han havde forladt universitetet af armod. Othense. [1685, okt.]

—, 24 okt. Peder Karstensøn beder sin svoger (J. B.) om at anbefale den fattige student Povel Rasmussøn til sin farbroder Jens Bircherod, for at han kunde komme op til første examen og igen indtage sin huslærerplads hos borgmester Jens Eriksen [Westengaard i Odense.] Otthense. [1685, okt.]

—, 28 okt. Peder Pedersen Lunds brev til (J. B.) om lærde materier. Nidrosiæ. Lat. [1685, nov.]

—, 10 nov. Niels Haaels Andersøns anbefalingsskrivelse til (J. B.) for en Hans Christensen, der havde deponeret til Kiel og ikke var bleven immatrikuleret i Kiøbenhafn, for at få ham indskrevet. Otthense. [1685, nov.]

—, 7 dec. Valentin Lilienkrantz ønsker sin svoger [J. B.] til lykke i anledning af, at han er bleven ordinær professor [i hebraisk]. Paris. [1686, jan.]

1686, 29 jan. Christen Blichfelds brev til (J. B.), hvori han melder, at den hårde vinter har forhindret ham i at komme over til Kiøbenhafn og indtage sin plads ved bordene i kommunitetet. Aarhuus. [1686, febr.]

—, 10 febr. Jørgen Seerup takker (J. B.) for, at han har sendt ham sin dissertation og tilbyder fremdeles det theologiske fakultet sin tjeneste ved bibeloversættelsen, meddeler, at han er bleven udnævnt til rektor i Fridericia, og nu skal tage magistergraden, hvorfor han beder provsten anbefale ham til Borrichius, for at han kunde blive fri for gradens udgifter. Riibe. [1686, febr.]

—, 16 febr. Jacob Ernst Badens undskyldningsskrivelse til

(J. B.) for hans søn Jacob Baden, som var bleven forhindret i at komme i rette tid tilbage til regensen. Holbech. [1686, febr.]

—, 16 febr. Friderich Brandts brev til hans svoger [J. B.] angående forøgelsen af dennes traktat „Septentrionalis oriens", hvori han anbefaler Thomas Jensen Berg til ham. Nykiøbing. [1686, febr.]

—, 20 febr. Johannes Olavius sender et digt til (J. B.s) ære og anbefaler Buchwald til ham. Randrusii. Lat. [1686, febr.]

—, 8 apr. Hans Jacobsen Hvalsøe anbefaler Bærthel Lauridsen, som vilde indstille sig til første attestats, til (J. B.) og og takker ham for hans dissertation. Sandager præstegård. [1686, apr.]

—, 10 apr. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) i anledning af en pakke kirkeritualer, som han efter etatsråd Schølers ordre har besørget til Wiborg, og forespørger, på hvad måde de for Aarhuus stift bestemte skal omdeles; han takker for hans dissertation. Aarhuus. [1686, apr.]

—, 15 apr. Israel Pontoppidans anbefalingsskrivelse for Dideric-Christian Dideriksson Braës til hans svoger (J. B.) Kallundborg. [1686, apr.]

—, 18 apr. Niels Thomessen Liungby anbefaler Abraham Schrøder til (J. B.) Hörbye. [1686, apr.]

—, 20 maj. Christen Lauridsen Wellejus anbefaler sin hustrus søstersøn, Peder Ibsen Kragelund, til (J. B.) Linterup. [1686, juni.]

—, 20 maj. Peder Pedersen Lund anbefaler sin slægtning Lavrids til (J. B.) Nidros. Lat. [1686, juni.]

—, 22 juni. Friderich Brandts anbefalingsskrivelse for hans søn til hans svoger (J. B.), hvori han skriver, at han har anbefalet sin søn, „at hand til ære, icke skal spare, ved Depositzen og ellers etiam, ut honorabilis ipsi locus inter deponentes assignetur, særdelis i hans Testimonio at legge 10 Rdlr. til hr. Doct. Borrich:" Nykiøbing. [1686, juni.]

—, 31 juli. Søfren Ørsted anbefaler sin halvbroder Jørgen til (J. B.) og beder denne formane ham, da han fører et forargeligt levned. Hillerød. [1686, aug.]

—, 30 aug. Assessor Christopher Baltzlau skriver til sin hustrus [Karen Riisbrigh] søstersøn (J. B.) og takker ham for hans smukke epicedium i anledning af hendes død. Othense. 1686, aug.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 238 ff.

—, 1 sept. Elias Naur takker (J. B.) for hans bevågenhed for Erich Mule og anbefaler den fattige Arent Steenstrup til ham. Odense. [1686, sept.]

—, 4 sept. Jens Bircherod skriver til mag. Hector Gotfred Masius i anledning af den evangeliske jubilæumstale, som det var dennes tur at holde, og beder ham, hvis han kommer gennem Fyen, at se ind til hans fader. Hafniæ. Lat. [1686, sept.]

—, 17 sept. Hector Gottfried Masius skriver til (J. B.), at han påtager sig at holde jubilæumstalen og gerne vil besøge hans fader. Gottorpii. Lat. [1686, sept.]

—, 25 sept. Johannes Olavius skriver til (J. B.) i anledning af hans farbroders, professor Jens Bircherods, død, over hvem han vil forfatte et sørgedigt, samtidig anbefaler han atter Buchwald til ham. Randrusii. Lat. [1686, sept.]

—, 14 okt. Matthias P. Rostoch condolerer (J. B.) og anbefaler Laurids Billeskouf til hans omsorg samt takker ham (i en efterskrift) for hans bevågenhed for Jørgen Jensen og beder ham vise den fremdeles. Othense. [1686, okt.]

—, 17 okt. Frands Friderichsen Stød takker (J. B.) for hans tidligere godhed mod ham og beder ham anbefale sig hos konrektor [Elias Eskildsen Naur] samt skaffe ham nogle „smucke" mænds børn til undervisning. Othense. [1686, okt.]

—, 28 okt. Willem Matthisøn Wagard skriver til (J. B.) om sine studier i Paris, hvor han agter at blive vinteren over og derefter at besøge Italien, England og Holland. Paris. [1686, nov.]

—, 14 nov. Jacob Gottfried Becher underretter sin svoger (J. B.) om sin hustrus[1]) død, beder ham tage sig af Hans Bangs søn i Sersløf, spørger, hvorledes dr. Lujas søn [Laurids] skikker

[1]) Christine Stephensdatter Ram.

sig, klager over skatter og indkvarteringer og forespørger, hvad dom Moridz Podebusk har fået, da han skulde have 100 rdl. af ham. Ottense. [1686, nov.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 239.

—, 15 nov. (J. B.) skriver til Johannes Olavius i anledning af hans digte over den afdøde professor Jens Bircherod. Hafniæ. Lat. [1686, nov.]

—, 29 nov. Jens Mundelstrup beder (J. B.) anbefale ham en af studenterne fra klosteret til at præceptorere i Saxild; hans løn kan blive 40—60 slettedaler. Aarhus. [1686, dec.]

—, 19 dec. Biskop Erich Grave beder (J. B.) korrespondere med sig istedetfor afdøde Jens Jensen Bircherod og anmoder ham om at erindre etatsråd Schøler om at skrive til landkommissær Thomes Friis for at få de resterende ritualpenge indrevne. Aarh. [1686, dec.]

1687, 28 jan. Henrich Følscher takker (J. B.) for den „høflighed", han viser hans søn [Jochum], og beder ham fremdeles at være denne bevågen. Othense. Tysk. [1687, jan.]

—, 22 febr. Peder Syv takker (J. B.) for udvist gæstfrihed og beder ham besøge sig sammen med mag. Glud; han sender „Hans Lyscander" tilbage og takker for lån. Hellested. [1687, febr.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 88 f.

—, 15 marts. Elias Naurs brev til hans svoger (J. B.), hvori han rosende omtaler hans faders tractat over Jonas, takker for B.s omsorg for „voris Benjamin" Erich Mule, og for at han vil gennemlæse hans „Passionsskrift." Odense. [1687, marts.]

—, 5 apr. Niels Friis skriver til (J. B.) i anledning af „dend artige Tragœdie, som velviise Borgemester og Raad her paa Steden haver ladet sig behage imod mig og min Friderich Christian Faust at tractere", og beder ham at anbefale ham i konsistorium. Kolding. [1687, apr.]

—, 7 apr. Niels Nielssøn Aarøe anbefaler Jens Knudsøn Aagaard, søn af Knud Jensøn, provst over Galten herred og præst til Woldom og Ruud, til (J. B.). Fausinge præstegård. [1687, apr.]

—, 24 apr. Elias Eskildsen Naur takker (J B.) for, at hans

„Passionsskrift" er blevet så hurtigt og så lemfældigt censureret af Wandal, og for hans gode rettelser. Odense [1687, apr.]

—, 25 apr. Friederich Brandt takker (J. B.) for hans velvilje overfor hans søn Bonaventura og meddeler, hvorledes han havde tænkt sig, hans uddannelse skulde forløbe, og beder ham anbefale ham til professorerne og særlig til Casper Bartholin. Nykiøbing. [1687, apr.]

—, 3 maj. Elias Eskildsøn Naur takker (J. B.) for hans carmen til ære for sit skrift og for hans godhed mod Erich Mule. Odense. [1687, maj.]

—, 7 maj. Frantz Rosenberg anbefaler sin broder Peder Rosenberg til (J. B.). Ripis, nonis maji. [1687, maj.]

—, 9 maj. Søfren Ørsted beder på amtsforvalter Christen Nielsøns vegne (J. B.) at skaffe en student, der er dygtig i latin og tysk, til at undervise amtsforvalterens børn. Friderichsborg. [1687, maj.]

—, 25 maj. Anders H. Bernhoft takker (J. B.) for hans velvillighed mod ham og hans brødre Hans og Roald og anbefaler sin fætter Anders Borch, dennes broder Alexander samt en anden af sine frænder, Anders Jensen Bernhoft, til ham. Opdals præstegård nordenfields i Norge. [1687, juni.]

—, 10 juni. Elizabeth Pedersdaatter, sal. Niels Nielsøn Heboes, anbefaler sin søn til (J. B.) Hafniæ. [1687, juni.]

—, 13 juni. Berthel Jensen Groth anbefaler sin broder Johan Groth til (J. B.). Odense. [1687, juni.]

—, 25 juni. Simon Hof takker (J. B.) for hans dissertation og oration og for hans velvillighed overfor hans søn samt anbefaler nogle fattige personer fra Throndhjem skole til ham. Trundhiem. [1687, juli.]

—, 24 juli. Christian Mechlenborg anmoder (J. B.) om at levere hans broder sit testimonium publicum, da han formedelst sine forældres svaghed ikke selv kan komme til byen. [1687, juli.]

—, 10 aug. Biskop Erich Grave anbefaler sin søstersøn Mogens Jacob Hirdtznach til (J. B.). Aarhuus. [1687, aug.]

—, 17 aug. Peder Pedersøn Bhie takker (J. B.) for hans velvilje imod ham, beder om sit testimonium publicum, da baron

Christian Juel har gjort ham til hans faders medhjælper og efterfølger efter dennes død, og undskylder sin broders langvarige fraværelse fra universitetet, da han er bleven huslærer hos borgmesteren i Tidsted. Bøvling præstegård. [1687, sept.]

—, 21 aug. Holger Nielsøn Arctander takker (J. B.) for hans godhed og anbefaler sin broder Povel Nielsøn Arctander til ham. Friderichstad. [1687, aug.]

—, 20 sept. Jens Rasmussøn Snitger beklager sig til (J. B.) over, at han ikke får sin løn, og at rektor er enerådig, hvorfor han ønsker at komme bort, og spørger, om han ikke kan komme på kommunitetet eller få en plads „i hofmesters border". Nykiøbing. [1687, sept.]

—, 20 sept. Erik Pedersen Bircherod meddeler (J. B.), at Johan Braem i Roschild skal have kongens brev på Aarhuus episcopat, og beder ham skaffe byfogden Hans Jakobsøn i Ebeltoft en huslærer, som skal få 24 rdl. i løn foruden kost og kammer; B. skulde få en favn ved for sin ulejlighed. Ebeltoft. [1687, sept.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 89.

—, 28 okt. Martin Herlov, præst og provst i Aarhuus, anbefaler Lavridz Nielsøn Munk til (J. B.) Arh. [1687, okt.]

—, 20 nov. Elisabeth Pedersdaatter, salig Niels Nielsen Heeboes, skriver til (J. B.), at hun endnu ikke har fundet en køber til sin gård, at hun har forfattet Salomons højsang i „åndelige Sange og andægtige Bønner, kaldis „Aandelig Brude-Harmonia", og takker ham for hans velvilje mod hende og hendes søn. Stor Heeboe. [1687, nov.]

—, 30 nov. Jens Rasmussøn Snitger beklager sig for (J. B.) over, at „den lumpen Conrectors titul" skal gøre ham den afbræk, at han ikke kan komme til klosteret igen, synes stadig ikke om mag. Peder [Høyelse], håber på bedre tider, når Marcus Giøe kommer hjem, og beder B. anbefale sig til biskoppen. Nykiøbing. [1687, dec.]

—, 6 dec. Elias Naur underretter (J. B.) om, at hans hustrus søster, Anna, herr Hans Bangs i Særslow, er kommen hjem med sin forlorne søn, og beder ham sørge for, at „ejusdem amentiæ scelerisque socius", Jespersøns søn, kommer hjem; han er

i tvivl, om passionbillederne nettest kan stikkes i Kiøbenhafn eller Hamburg. Odense. [1687, dec.]

1692, 17 marts. Ove Balch Nielsen beder (J. B.) anbefale ham til eksaminatorerne ved den forestående theologiske eksamen. Hauniæ. Lat. [1692, marts.]

—, 5 apr. Knud Landdorph lykønsker sin svoger (J. B.) til, at han er bleven professor theologiæ i det ny indrettede exercitzacademie, anbefaler 2 brødre, Hans og Bertel Mydenger, til ham og forespørger ham angående misfornøjelsen med Odense gymnasium. Odense. [1692, apr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 249.

—, 11 apr. Peder Tuxens brev til (J. B.), hvori han fremfører de grunde, hvorfor han ikke kan gå ind på Brunsmanns mening, fremsat i hans 2 dissertationer til oplysning af et sted hos Salomon, og anbefaler sin søstersøn Henrik Christiern til ham. Wardæ. Lat. [1692, maj.]

—, 15 apr. D[iderik] Grubbe anbefaler Niels Brysting til (J. B.). Ex prædiolo pastorali Quislem. Lat. [1692, apr.]

—, [16—27 apr.] Knud Landdorphs brev til (J. B.) i anledning af, at man tænkte på Odense gymnasiums reduction eller dets og lektoraternes afskaffelse. [1692, apr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 249 f.

—, 27 apr. (J. B.s) brev til professor Henning Witte i Riga om litterære sager. Hafniæ. Lat. [1692, apr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 254.

—, 4 maj. (J. B.) lykønsker Poul Biørnson i anledning af hans berømte søsterdattersøn, Biørn Thorleifson, der [1691] var bleven udnævnt til vicebiskop på Island, og beklager, at han ikke har kunnet hjælpe Wigfus Gudbrandson. Hafniæ. Lat. [1692, maj.]

—, 30 maj. Otthe Weis anbefaler Matthiis Bering til (J. B.). Høisløf præstegård. [1692, juni.]

—, 2 juni. Mads Henrik Schacht anbefaler overbringeren af dette brev til (J. B.). Cartem. IV nonarum iunii. Lat. [1692, juni.]

—, 27 juni. Anna Cathrina Friis, salig Tønne Juels efter-

ladte, sender (J. B.) Anders Ølbyes kaldsbrev. Taarupgaard. [1692, juli.]

—, 28 juni. Laurs Gonsager takker sin svoger (J. B.) for hans velvilje mod hans søn Hans Svane og anbefaler fremdeles denne til ham. Jelling præstegård. [1692, juli.]

—, 4 juli. Jørgen Seerup takker (J. B.) for hans velvilje mod hans skole, og beder ham at hjælpe til, at én af dimittenderne fra denne, Christian Lytze, kan blive student, og anbefaler sin hustrus broder Henrich Bie til ham. Frederic. [1692, juli.]

—, 11 juli. Peder Tøxen sender (J. B.) en dissertation til gennemsyn og rettelse. Warde. Lat. [1682, juli.]

—, 18 juli. Henning Witte takker (J. B.) for de ham tilsendte programmer og disputatser og ønsker at se lektionskatalogerne fra Odense og andre lyceer. Rigæ. Lat. [1692, aug.]

—, 19 juli. Arngrim Videlin anmoder (J. B.) om at erindre biskoppen om hans løfte om forflyttelse, når Nykiøbing skole ved mag. Høyelses befordring til Odense, hvorom rygtet gik, blev ledig. Mariboe. Dansk-lat. [1692, juli.]

—, 26 juli. Jens Mundelstrup underretter (J. B.) om, at bispen har kaldet ham til rektor, beklager sig over skolens nye studenter, anbefaler den gamle Vegerslevs søn til ham for faderens skyld og beder ham ved sin tjener forhøre, om én af skolens hørere, Michel Pedersøn, har fået Aarslev og Silst kald, hvortil bispen har anbefalet ham, og indløse kongebrevet for ham. Aars. [1692, juli.]

—, 7 aug. Mads Vellejus skriver til (J. B.) som svar på hans skrivelse af 2 aug., at han er villig til at tage omtalte person i huset; betaling vil han ikke forlange, om han end af andre har fået 2 slettedaler ugentlig for al service. Tranbierg. [1692, aug.]

—, 13 aug. Jørgen Sorterup beder (J. B.) at give ham et godt råd, da han tænker på at gifte sig. Lyderslev. [1692, aug.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 252.

—, 31 aug. Dr. Poul Biørnson, provst på Island, takker (J. B.) for hans brev, som meldte ham hans søsterdattersøn mag. Biørns heldige forhold, der var bleven biskop på Island,

og sender ham hovedet af en lille fisk, som han ikke kendte. Selaardal, pridie calendas sept. Lat. [1692, okt.]

—, 19 okt. [Niels] Friis takker (J. B.) for de gode testimonia, han sendte ham. Aarh. [1692, okt.]

1693, 1 jan. Hektor Gottfried Masius anmoder (J. B.) om at optage blandt de theologiske kandidater en student, som nylig er bleven rejiceret ved eksamen, men siden prøvet privat af ham. Hafniæ, calendis ian. [1693, jan.]

—, 18 marts. Peder Jacobsøn Holm skriver til (J. B.), at han ikke kan give ham den begærede oplysning, da alle bøger, som indeholdt sådant, brændte, da Opslo blev lagt i aske. Rhodius lever ved Wittenberg og har skrevet en traktat in 4to de *Μετεμψυχωσει* Pythagorica; der er en anden, som kaldes Ambrosius Rhodius, der også har skrevet de re medica, men det er ikke den A. R., der var her. Series præpositorum in regia communitate kendte B. bedre end han. Christianiæ. [1693, marts.]

—, 23 marts. Ottho Sperling skriver til (J. B.), at han med begærlighed har læst hans broders historie om Trajan og forespørger ham angående et mindesmærke, som de talte om, da de sidst var sammen. Hafniæ. Lat. [1693, marts.]

—, 2 apr. Hans Olufsøn sender (J. B.) en forøgelse af „Sepecimen Didacticum Ebr. Augusti Pfeifferi" til gennemsyn og forespørger ham, om han for en billig penge kunde få det trykt; i alt vil han følge B.s råd. Horsens. [1693, apr.]

—, 5 apr. Peder Høyelse anbefaler Peder Wulf, der vil underkaste sig theologisk eksamen, til professor (J. B.). Nykiøbing. [1693, apr.]

—, 1 maj. Hans Rasch anbefaler Peder Jensen Bøgwad, der af rektor var taget til collega i skolen, til (J. B.), og beder om, at han må indstille sig til sin attestats. Nykiøbing i Falster. [1693, maj.]

—, 12 maj. Gert Mommes svoger takker professor (J. B.) for hans omsorg for Jens Hersleb og Gert Mommes børn og for hans godhed imod denne, hvis ligbegængelse, han havde

besørget, og beder ham fremdeles være Christopher Momme bevågen. Trundhiemb. [1693, maj.]

—, 18 maj. Cathrina, sal. Jørgen Foghs, takker (J. B.) og hans hustru for deres venlighed mod hendes søn. Aarhuus. [1693, maj.]

—, 19 maj. J. Rosenkrantz anbefaler overbringeren af dette brev, en provstesøn fra Loland, der skal tage sin attestats, til [J. B.] Kiøbenhavn. [1693, maj.]

—, 30 maj. Lavrids Pedersen Werløs takker sin svoger (J. B.) for hans bevågenhed mod hans søn, Peder Verløs, og beder ham formane denne til at være flittig. Taadderup præstegård i Falster. [1693, juni.]

—, 13 juni. Johannes Olavius anbefaler Hans Ditlev Arrebo, der ønsker at blive student, til (J. B.). Randrusii. Lat. [1693, juni.]

—, 16 juni. Christen Lauridtzen Wellejus lykønsker (J. B.) til, at han er bleven virkelig professor i theologi, og det på begge akademier, og anmoder ham på sin svogers, rektor i Ribe, Jørgen Serups, vegne om, at dennes hustrus broder, Jens Melissæus, må blive akademisk borger, skønt han er dårlig forberedt; biskop Lodberg [i Ribe] døde d. 12 juni, hans efterfølger blev mag. Anker i Kolding. Linterup. [1693, juni.]

—, 21 juli. Peter Fogh beder professor (J. B.) undskylde, at hans moder ikke for længst har besvaret professorens missive, men hun er optaget på Steensballegaard, hvor friherreinden ligger i barselseng; han takker nu professoren for hans gunstige vidnesbyrd om ham til moderen for den opførsel, han havde vist i hans hus. Aarhuus. [1693, juli.]

—, 22 juli. Johannes Olavius anbefaler en student, Christen Anders Brun, der, „dum a fratre injuriam publicam avertere allaborat, verbis forte et minis in Magistratum urbis patriæ egit ferocius aliqvantum, quam modestiam Studiosi decebat", og derfor var relegeret på 4 år, til (J. B.). Randrusii. Lat. [1693, juli.]

—, 15 aug. Melchior Augustini takker (J. B.) for hans høflighed mod ham og hans søn og håber, at han et halvt års tid vil huse og føde sønnen, og at denne opfører sig således,

at han ved sin velynders bistand kan nå fixum locum på kommunitetet eller noget andet. Meldals præstegård. [1693, sept.]

—, 25. aug. Konrektor Jørgen Rhodius' brev til (J. B.) i anledning af, at det gik disciplene fra Aarhuus skole dårligt ved universitetsprøven. Aarhuus. [1693, aug.]

—, 6 sept. Arngrim Widalin beder (J. B.) under decani hånd at skaffe ham at vide, hvorledes hans discipel Niels Maltesen „stod sig", da visse folk udspreder, at han var bleven conditionaliter admitterit. Mariboe. Dansk-lat. [1693, sept.]

—, 5 okt. Biskop Henrich Gerner takker sin svoger (J. B.) for recommendationen til Fyen, men da vejene var så dårlige, at han ikke kunde nå landemodet, når han tog over Fyen, sendte han afbud fra Roskilde og sejlede til Aars, hvor de nær havde strandet på hovedet af bryggen. Viborg. [1693, okt.]

—, 25 okt. Claus Barfod anmoder (J. B.) om at anbefale hans to sønner, Niels og Hans Barfod, på det bedste, at de måtte nyde kost på klosteret og om muligt ligge i regensen. Fraugde præstegård. [1693, okt.]

—, 28 okt. Christian V udnævner (J. B.), hidindtil professor theologiæ ved universitetet, til biskop og superintendent i Aalborg stift i dr. Henrich Bornemanns sted, som til biskop i i Siellands stift er forfremmet. Kiøbenhafn slot. [1693, okt.]

—, 5 nov. Knud Landorph lykønsker (J. B.) til hans nye værdighed og meddeler ham, at han tirsdagen før alle helgens dag holdt en oratio iubilæa de idolatria veterum Danorum, inprimis de tribus præcipuis seu majoris pretii Diis, quos Dani adhuc gentiles colebant, sc. Thorone, Othone et Frigga. Odense. [1693, nov.]

—, 15 nov. Biskop Ancher Anchersen lykønsker (J. B.) og beder ham forhøre hos Borneman, på hvilken søndag deres ordination kan finde sted og underrette ham derom. Colding. [1693, nov.]

—, 22 nov. Niels Jesperson lykønsker biskop (J. B.) Aalborg. [1693, nov.]

—, nov. Peder Fogh lykønsker biskop (J. B.) Lat. [1693, nov.]

—, 8 dec. Provst Peder Reenberg lykønsker biskop (J. B.) og beder ham skrive, om han rejser over Kallundborg eller Fyen, for at hans heste og vogn kan møde i Aarhuus eller ved Snoghøj, samt indbyder ham til at bo i sit hus. Aalborg. [1693, dec.]

—, 13 dec. Niels Jespersen udtrykker for (J. B.) sin glæde over, at han ser, at denne står i nært svogerskab til hans fætter, etatsråd Benzon, og håber, at han må komme til at stå i samme venskabsforhold til B. som til sin svoger Henrik Borneman. Aalborg. [1693, dec.]

—, 21 dec. Peder Winsløv lykønsker biskop (J. B.) og beder ham anbefale ham til biskop Borneman, så at han hos ham måtte nyde samme grace som hos forrige biskop, og hans mange fattige sønner måtte ihukommes. Præstøe. [1693, dec.]

1694, 3 jan. Biskop Ancher Anchersøn beder (J. B.) om undskyldning, fordi han ikke tog speciel afsked med ham, inden han forlod byen, og opfordrer ham til på overrejsen til sit stift at besøge hans hus i Colding. Colding. [1694, jan.]

—, 19 jan. Peder Fogh takker sin velynder (J. B.) for hans skrivelse og udtrykker sin glæde over i ham at have en patron; han havde ønsket at dedicere ham et carmen på hans ordinationsdag, men havde fået den for sent at vide. Aarhuus. [1694, jan.]

—, 26 jan. G. Lindenow beder (J. B.) at gøre anstalt hos stiftets gejstlighed for, at en af hans bønder, Niels Michelsen af Skiblund, der ved kongeligt brev havde fået tilladelse til at søge godtfolk om hjælp og lade sætte „beckenet" for kirkedørene i Jydland i en vis tid, kunde få nogle penge indsamlede. Friisholt. [1694, febr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 285.

—, 31 jan. Bertel Jensen Groth lykønsker biskop (J. B.) og udtaler sit håb om at kunne få ham at se i Othense på gennemrejsen. Acherup præstegård. [1694, febr.]

—, 9 febr. Otthe Jørgenssen Stenløs lykønsker biskop (J. B.) og anmoder ham om at tænke på ham med befordring, da han nu på det 10 år udstod meget arbejde og fortræd i Kierteminde skole. Kierteminde. [1694, febr.]

—, 10 febr. Jens Jegind meddeler (J. B.), at han er kaldet til Tæbring, Outrup og Rachebye sogne på Morsøe istedenfor Peder Holst, der er forflyttet til Wraae og dets annekser i Wensyssel, og forespørger, når han kan blive ordineret. Hafniæ. [1694, febr.]

—, 4 marts. Thomas Broder Bircherod skriver til sin broder (J. B.), at Henrich Gyldenstiern til Boltinggaard var hos ham og fortalte, at han for tro tjeneste ved hove havde fået et provsti i Mors, men biskop Borneman havde forment ham denne indtægt på slutningen af sin embedstid, hvorfor han anmodede B. ikke at sætte sig imod, at han nød denne ringe indtægt. Lokale efterretninger. Otth. [1694, marts.]

—, 8 marts. Biskop Henrich Gerner skriver til sin svoger (J. B.), at han har takket Jens Reenberg og hospitalsmester Niels Høg for befordringen, og at det glæder ham, at folk viser hans svoger høflighed; med hensyn til det brev fra rentekammeret om en special forklaring over egne og gejstliges indtægter, som B. har fået, mener han ikke, der er frygt for nogen reduktion, men nok for en skat; han skulde for længe siden have indsendt stiftsbogen (indeholdende alle præsters, gejstliges og degnes intrader og gravamina), hvoraf skatkammeret skulde have et og stiftskisten et eksemplar. Wiborg. [1694, marts.]

—, 10 marts. Peder Schaddes gratulationsbrev til svogeren biskop (J. B.) efter hans lykkelige ankomst til Aalborg, hvori findes flere nyheder. Roschild. [1694, marts.]

—, 17 marts. Biskop Bornemann ønsker (J. B.) til lykke med at være vel ankommen til Aalborg og skriver fornemlig om nogle af ham efterladte løsøregenstande, som B. enten har købt eller måske vil købe. Hafniæ. [1694, marts.]

—, 19 marts. Biskop Ancher Anchersen lykønsker (J. B.) i anledning af hans ankomst til Aalborg og skriver, at han føler sig foruroliget over det brev fra kammeret[1]), selv om han og Viborgbispen intet sådant har fået, og råder i tide at meddele det til Bornemann, for om denne muligt kunde forebygge videre ubehageligheder. Colding. [1694, marts.]

[1]) Se brev af 8 marts 1694.

—, 24 marts. Holger Jacobæus ønsker sin svoger (J. B.) lykkelig ankomst til Aalborg og fortæller, at kongen låner alle universitetets og fattige studenters penge, som skal betales til 11 juni. Hartmann er omkommen i Norge, ved at en hest løb løbsk, og Hofman, Lutte Mellis mand, blev samtidig blesseret. Hafniæ. [1694, marts.]

—, 30 marts. Peder Foghs brev til (J. B.), hvori han ønsker, at denne må leve lykkeligt på sit nye opholdssted. Aarh. Lat. [1694, apr.]

—, 7 apr. Jørgen Rhodius beklager, at der intet bliver af (J. B.s) rejse til Kiøbenhavn før påske, hvorom han havde hørt, og sender ham *post festum* [sc. ordinationis] det skreven, som trykt skulde have været fremskikket, men ikke blev det, da mag. Mariager, som skulde besørge det, ikke hentede brevet fra posten, idet han ikke var vant til at få breve. Aarhuus. [1694, apr.]

—, 7 apr. Habacuch Coch beder (J. B.) om en anbefalingsskrivelse til Masius, da han skal op til theologisk eksamen. Hafniæ. Lat. [1694, apr.]

—, 11 apr. (J. B.s) svar til gehejmeråd v. Plessen på den kongelige missive om et lån, hvori han lover at skaffe de 500 rdl. til 11 juni mod en anvisning på Aalborg amtstues eller toldkistes indtægter og på førstkommende landemode at opfordre de mest formuende gejstlige til at låne kongen penge. Aalborg. [1694, apr.]

—, 26 apr. Mads Veyle skriver til (J. B.), at han har hørt, at denne har udsat sin Kiøbenhavnsrejse til sommeren, og håber så at modtage hans besøg;[1]) Thomas Bircherod havde været hos ham og hentet broderen, Christian Bircherod, hjem, som havde skikket sig vel; han skulde hilse fra Peter Fogh og beder hilse sin svoger mag. Henric Stampe. Efterskr. Det var godt, han ikke fik præsidentens søn fra Christiansand, som bispen Jersinus, der havde anbefalet ham, selv blev nødt til at lade arrestere. Tranbierg. [1694, maj.]

—, 3 maj. Jens Jacobæus skriver til sin svoger (J. B.) om hans ejendeles oversendelse til Aalborg, fortæller, at elephantridderne

[1]) Jfr. brevene fra Fogh og Jørgen Rhodius.

på dronningens fødselsdag mødte i deres ny dragt, at oberstløjtnant von Osten er kommen i unåde, fordi han ved en begravelse tog rang over bispen og hofprædikanten, og (i en efterskrift) om en bog mod status Daniæ, udgået i England, og om refutationer af den. Kiøbenhafn. [1694, maj.]

—, 16 maj. Huslærer Jørgen Nordsø anbefaler sig til (J. B.s) hjælp. E museolo Kongleviensi. Lat. [1694, apr.]

—, 3 juni. (J. B.s) anbefaling for herr Mogens Gundesøn. Aalborg. [1694, juni.] Molbech, Bircherods Dagbøger s. 291.

—, 19 juni. (J. B.) anbefaler til kongen Jacob Nielsøn Erslef, der søger Alsted og Biergby på Mors, hvilket kald sognepræsten Olve Jensøn Juulby er villig til at afstå. Aalborg. [1694, juni.]

[—, 6 juli.] Biskop Bornemanns forretningsbrev til (J. B.), hvori han omtaler sit tilbageblevne løsøre, præstegårdspengene i Aalborg stift, studiiskatten, dem som gør en snak af præstens ord til sig i skriftestolen, Hvidberg præstegårdsbygninger, de af ham til kirkekassen i Aalborg stift deputerede penge, som han ikke vil skænke til Hiøring skole, fordi han „merchte noch paa to aars tiid fast, det vill icke lyckes der, fordi der er et barbarisk groft folck, som hvercken kiender eller æstimerer literas", og det, der endnu kan tilkomme ham af stiftets og superintendentens indkomster. [København.] [1694, juli.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 294.

—, 6 aug. Generallieutenant Hans Friderich Levetzavs skrivelse til (J. B.) angående den kongelige confirmation af hans ny præst, mag. Knud [Schmit.] Oxholm. Tysk. [1694, sept.]

[—, 11 aug.] (J. B.s) brev til Bornemann om, på hvilken tid de skulde regnes at have tiltrådt deres embeder, og hvad der kunde tilkomme denne af stiftets indtægter. [Aalborg.] [1694, sept.]

—, 16 aug. Christopher Henrik Gyng, hvem kongen havde fordrevet fra Skaane, beder (J. B.) om at hjælpe ham med et embede. Alburgi. Lat. [1694, sept.]

—, 17 aug. Hans Wilm von Auerswaldt beder (J. B.) om hans resolution angående 2 kirkestole, hvorfor han vil betale

2 rdl., skønt han som officer mener at kunne få dem anviste for intet. Fladstrand. Tysk. [1694, sept.]

—, 28 aug. Jens Jacobæus' brev til (J. B.) om den nye islandske professor [Arna Magnussen] og andre nyheder. Kiøbenhafn. [1694, sept.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 296.

—, 1 sept. Søren Glud beder (J. B.) om oplysninger i anledning af, at han har en disputats de gradibus academicis under ventilation. Hauniæ. [1694, sept.]

—, 15 sept. Biskop Bornemann meddeler (J. B.), at Erslev, takket være hans biskops anbefaling, blev forsørget efter herr Oluf [Jensen Julby] i Scharum, og skriver, at der gælder andre regler for tiden, hvorfra bispernes ansættelse regnes end professorernes, samt anbefaler mag. Ware til ham. Hafniæ. [1694, sept.]

—, 19 sept. Hans Allerup, collega primæ classis, lykønsker (J. B.) og anbefaler sig til ham. Ripis. Lat. [1694, sept.]

—, 19 sept. Niels Friis meddeler (J. B.), at hans farbroder Christen Friis i Bodum på rejsen til Aarhuus er kommen galt afsted, da han var på vejen til sin søstersøns, mag. Christen Blichfelds, bryllup i Kiøge, og beder på sin farbroders vegne undskylde, at denne ikke har meldt bispen sin bortrejse. Aarhuus. [1694, sept.]

—, 22 okt. H. F. Levetzaw skriver til (J. B.) angående kaldelsen af mag. Schmid, som er bleven forkastet i København, og rådspørger ham, om han nu skal tage en „veteranus" fra Viborg, der er anbefalet af Henrik Gerner til Bircherod. Restrup. Tysk. [1694, okt.]

—, 31 okt. H. Fr. Levetzaw skriver til (J. B.), at han har sendt sin kaldelse af Christopher Stob til København og beder ham anbefale den til hurtig confirmation, for at Øland snart kan få sig en præst; i en efterskrift anmoder han ham om at gennemse og rette concepterne til legater til kirke, skoler og fattige på Oxholm. Oxholm. Tysk. [1694, okt.]

—, 17 nov. (J. B.) anbefaler til oversekretær Moth kapellanen Melchior Hiardemaal i Sæby til det ved Jørgen Lunds død

dér ledige præstekald, og hvis han får det, Christen Thomassen Hee til kapellaniet. Aalborg. [1694, nov.]

—, 23 nov. H. F. Levetzaw meddeler (J. B.), at hans vocation er confirmeret, og forespørger ham, om mag. Knud Schmidt kan forestå gudstjenesten på Øland, til Christopher Stob er bleven ordineret. Oxholm. Tysk. [1694, nov.]

1695, 26 jan. Biskop Henrik Bornemann ønsker (J. B.) glædeligt nytår og beder ham undskylde, at han endnu ikke har fået kvittering for de fra hans stift oversendte præstegårdspenge, da børnehusets inspektør eller kassereren, herr Laurids Michelsen, endnu ikke har fået udfærdiget den, samt anbefaler mag. Ware til ham. Hafniæ. [1695, febr.]

—, 26 jan. Jens Jacobæus ønsker (J. B.) glædeligt nytår og klager over postvæsenets smøleri. Kiøbenhafn. [1695, febr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 301.

—, 16 febr. Johannes Olavius sender (J. B.) et digt til bisperne i Jylland, som han ønsker trykt. Randrusii. Lat. [1695, febr.]

—, 23 febr. Holger Jacobæus skriver til (J. B.), at han ikke har fået højere rang, og fortæller om admiral Spans og Christian Ahlefelds begravelser, til hvilken sidste han skulde gøre inskription på kisten. Hafniæ. [1695, marts.]

—, 5 marts. Madtz Pedersen Rostoch skriver til (J. B.), at han desværre ikke har noget eksemplar af sin „Aandelig Kammer-Calender" at sende ham, men beder ham ikke forsmå en liden bog af ham, som er trykt på ny og forbedret med et anhang af enfoldige spørgsmål og gensvar over catechismi 5 parter; Peder Terpagers inscriptiones Ripenses er ved at udgå. Odense. [1695, marts.]

—, 30 marts. Biskop Henrik Bornemann skriver til (J. B.), at han ikke skal bryde sig om den viderværdighed med farversvenden, omtaler en forordning af 19 febr., som vil skade fundatser og legater, og en fejl, som han skulde have begået i et regnskab fra den tid, han var biskop i Aalborg stift. Hafn. [1695, apr.]

[—, 24 apr.] (J. B.) skriver til oversekretær Moth om

Hiøring skoles genopbyggelse og giver en nærmere forklaring over årsagerne til sin første ansøgning samt en undskyldning for, at han ikke tidligere har indgivet relation om striden mellem provsten i Børlum herred, Albert Chistensøn, og herr Palle Hansøn [Moesberg]. [1695, apr.]

—, 4 maj. Jens Jacobæus fortæller (J. B.) om en kostbar carroussel ved princessegården[1]) på dronningens fødselsdag, at Marcus Giøe har påtaget sig opsynet med det nye akademi, om et vådeskud og adskillige udnævnelser. Kiøbenhafn. [1695, maj.]

—, 15 maj. (J. B.s) skrivelse til kammerkollegiet i anledning af en kongetiende, som Christian IV 1632 havde tillagt Hals kirke og præst, men som amtsforvalteren [Peter Klein] efter foregående indberetning havde fået ordre til at bortfæste og føre til det kgl. regnskab. Alb. [1695, maj.]

—, 15 maj. (J. B.) beder en etatsråd [Reinhold Mejer] i kammerkollegiet at tage sig af Hals kirkes sag, at skaffe ham hans resterende løn fra den tid, han var professor ved det nye akademi, og spørger, om han må indsende kvittering for modtagelse af renterne af de penge, kongen havde lånt hos ham og stiftets gejstlighed, til kassereren for det kgl. zahlkammer, eller han skal oppebære dem hos amtsforvalteren. Aalborg. 1695, maj.]

—, 29 maj. Elizabet Kragelund, salig dr. Omeis, anbefaler Hans Allerup til (J. B.) Ribe. [1695, juni.]

—, 15 juni. Christen Pedersen anmoder (J. B.) om at være ham behjælpelig med at få 23 rdl. af Wiillum Schmidt, sognepræst i Roesholm, som denne var ham skyldig. Kiøbenhavn. [1695, juni.]

—, 22 juni. Laurids Thura anbefaler sin broder Hans Michael Widsted til (J. B.) og beder denne skaffe ham enten en klokkerbestilling i en købstad eller et degnekald på landet; selv havde han besøgt akademierne i Francker, Leyden, Uytrecht og Oxford samt været i de spanske Nederlande. Kiøbenhavn. [1695, juni.]

[1]) B. omtaler denne festlighed under 27 apr. og kalder stedet prinsens gård på Ny Amager, det nuværende Frederiksberg.

—, 29 juni. Christopher Bartholins svar på (J. B.s) og kancelliråd Jespersens skrivelse til landsdommeren angående en proces mellem præsteenken i Rosholm i Thy og præsten herr Willum sammesteds. Wiborg. [1695, juli.]

—, 20 juli. Christen Meldal skriver til (J. B.), at han er ked af at være længer i sit fædreland [Norge], fortæller om sin faders visitationsrejser, at hans ældre broder af en svag pastor er voceret til succession, om det gud og kongen behager, og at en af hans brødre er død. I en efterskrift lokale nyheder. E museo Meldalli. [1695, aug.]

—, 5 aug. Niels Jespersen skriver til (J. B.)[1]), at det glæder ham, at han lykkelig har componerit sagen mellem mag. Oluf Biørn og Heboes arvinger, men at han på grund af en rejse til Fladstrand i sagen med kaptejn Spoërmann[2]) næppe kan møde bispen i Nykiøbing til den fastsatte tid, hvorfor han beder denne stævne parterne til Aalborg, såfremt han ikke selv kan ordne sagen. Sundby. [1695, aug.]

—, 26 aug. Enevold Kaas' brev til (J. B.) i anledning af en strid med præsten Anders Skive om et stolestade og om de årlige huspenge, som herr Anders krævede af hans tjenere; han beder om en kopi af et kongebrev angående Hvidberg tiende, som opbevares i stiftskisten. Lyngholm. [1695, aug.]

—, 10 sept. Jens Herleb [borger og købmand i København] beder (J. B.) modtage Ribe stifts kollekt for den danske kirke i London og sende ham den. Hafniæ. [1695, sept.]

—, 10 okt. [Landsdommer] Herman Christian Helverskow takker biskop (J. B.) for hans og frues besøg og håber, om ikke før, saa efter jul at kunne gøre gengæld. I en efterskrift erindrer han bispen om et separations forslag om noget „fellig" kirkegods, så og mageskifte med noget forarmet Aalborg hospitals strøegods i Thy. Irup. [1695, okt.]

—, 15 okt. Jens Jacobæus skriver til (J. B.) om de høje priser — eksempler nævnes —, at der taltes om, at konsumtionen i

[1]) (J. B.) var på visitats i Thy.

[2]) Kaptejn Christian Sporman havde ihjelskudt Hans Pedersøn, forpagter på Hostrupgård i Vendsyssel.

alle købstæder udenfor Kiøbenhafn skulde afløses af en skat på husene, om tiden for prinsessen af Gustrovs bryllup og prinsen af Anhalts med prinsessen af Nassau-Dilenberg, og om et justitsmord på en fynsk bonde. Kiøbenhafn. [1695, okt.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods dagbøger s. 309 f.

—, 17 okt. Biskop Henrik Bornemann skriver til (J. B.) angående kvittering for præstegårdspengene, som han ikke har fået udstedt, sender ham direktørernes resolution på herr Anders Schives i Hvidberg i Hassing herred i Thy indgivne memorial om hans præstegård etc. Hafniæ. [1695, okt.]

—, 15 nov. Poul v. Klingenbergs brev til (J. B.) om korn- og kvægtienders bortfæstning i Mors, Jegindø og Thy. Heuriis. [1695, nov.]

—, 23 nov. Biskop Henrik Bornemann skriver til (J. B.) angående en forespørgsel om nogle stolestader og om præstegårdspengene. Hafniæ. [1695, nov.]

—, 23 nov. Poul Vinding skriver til sin svoger (J. B.), at han endnu ikke har overgivet hans supplique til ober-secreterer Moth, og at han har givet bispens fætter, Fridrich Bircherod, de begærede dokumenter med. Kiøbenhafn. [1695, nov.]

—, 17 dec. Poul Vinding sender (J. B.) den begærede kgl. befaling[1]), hvortil han fik af bispens fætter, professor Bircherod, 104 rdl., hvilken omkostning han ønsker ikke må være gjort forgæves. Kiøbenhafn. [1695, dec.]

—, 20 dec. Poul v. Klingenberg takker (J. B.) for hans gode tilsagn angående de omtalte tienders bortfæstning og lover at formane bønderne til at give degnene deres tilkommende. Heuriis. (1695, dec.]

1696, 11 jan. Søren Glud takker (J. B.) for hans lærde anmærkninger til hans Institutum, fortæller ham nyheder — hungersnød i Norge og urolighed i Holstein —, meddeler, at han har kgl. brev på successionen ved skolen [i Kjøge], men ikke kan få sine penge af rektor Rømer, og at han tænker på at

[1]) Kgl. bevilling for B. og hustru på at oprette et testamente efter egen vilje og behag.

forandre sig, og spørger, om bispen kan vise ham en lykkelig vej ligesom Fridrich Bircherod. Haun. [1696, jan.]

—, 3 febr. Stiftamtmand Henning Meyercron takker (J. B.) for hans lykønskningsskrivelse i anledning af sin udnævnelse, og da han holdes tilbage, hvor han er, af forretninger, ønsker han at nyde hans korrespondance om stiftets tilstand. Paris. [1696, febr.]

—, 14 febr. Biskop Johan Braëm skriver til sin svoger (J. B.) angående takseringen, der skulde afløse konsumtionen, og beder ham meddele sig, hvorledes den løber af i Aalborg, så vil han gøre gengæld. Aars. [1696, febr.]

—, 19 febr. Biskop Ancher Ancherson skriver til (J. B.) om takseringen af skatten, der skal afløse konsumtionen, takker for lykønskningen i anledning af sin eneste datters bryllup med mag. Christen Borch i Fredericia, der stod 26 sept. 1695, og lykønsker professor Bircherod og hans brud, hvis stiffader, assessor Hofmann, var hans ven; om det holstenske væsen ved han intet. Riibe. [1696, febr.]

—, 29 febr. Biskop Johan Braëm skriver til (J. B.) om ordningen af indtægternes fordeling mellem præsten i Mariager [mag. Johan Hyphof] og hans kapellan Peder Lundsgaard. Aarhuus. [1696, febr.]

—, 1 marts. Habacuch Coch anbefaler sig til (J. B.) med hensyn til et skoleembede. Otthiniæ. Lat. [1696, marts.]

—, 4 marts. Mads Rostoch sender (J. B.) 20 eksemplarer af en bog, han har udgivet, til udbredelse i stiftet. Odense. [1696, marts.]

—, 15 apr. (J. B.) giver efter begæring af 21 marts gehejmeråd Moth oplysning om Aalborg stifts trende provstiers indehavere, deres indtægter og deres bestillinger og beder om at få provstierne nedlagte, når de nuværende indehavere var døde; samtidig underretter han ham om en strid mellem sig og forvalteren på Lindenborg angående kaldelsen af en degn til Sønder- og Nørre Tranders ved Aalborg. Aalborg. [1696, apr.] Delvis gengivelse hos Molbech, Bircherods dagbøger s. 316 f.

—, 23 apr. Søren Glud anbefaler student Laurids Wæboe,

der siden 1691 har opholdt sig i Brabant, England og Sverig, til (J. B.) til et degnekald og fortæller om indvielsen af Frelsers kirke på Christianshafn. Havn. [1696, maj.]

—, 23 maj. Professor Hans Steenbuk anmoder sin svoger (J. B.) om at forunde en Nordmand, Elias Hansen, som var udnævnt til præst for Skallerup og Dragstrup, to måneder til at rejse til Norge i og ordne hans sager, og forespørger, hvorledes der skal forholdes med nådens år, da der ingen enke eller børn var. Hafniæ. [1696, maj.]

— 10, juni. (J. B.) bevidner efter opfordring af Peder Nielsen Sengeløs, sognepræst til Hiardemaal i Thy, der agter sig til Kiøbenhafn for at søge kongens nåde, at sandflugteu har i høj grad ødelagt hans sogn og formindsket hans indtægter. Aalborg. [1696, juni.]

—, 29 juni. Hans Willum von Auerswaldt anmoder (J. B.) om for soldaternes vedkommende at ophæve den bestemmelse, som præsten Jens Wang havde forkyndt, at de, der vilde til alters, skulde tegnes 8 dage i forvejen hos degnen; vilde han ikke, vilde han gå til hove. Fladstrand. Tysk. [1696, juni.]

—, 20 juli. [1696, juli.] Molbech, Bircherods Dagbøger s. 324 f.

—, 21 juli. Christian Helverschow skriver til (J. B.), at han længe har ventet på en ordre til en guds præst om at tage ham og hans hustru og deres damoiselle til alters; da han nu skal på embedsrejse, beder han bispen beskytte hans hustru mod deres hevngærrige præst [Peder Nielsen Lund] og give ham en seddel på, at han måtte levere kirketiendeafgiften til Hørdum og Hillerslef kirker in natura. Irup. [1696, aug.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 319.

—, 27 sept. Cornelia Bicker meddeler (J. B.), at hun istedetfor den d. 15 sept. afdøde sognepræst har kaldet Peder Nielsson Mollerup til præst for Westervig og Agger kirker og anbefaler denne til ham. Westervig. [1696, okt.]

—, 3 okt. Georg Frideric Casimir anbefaler sig til (J. B.) og beder om tilladelse til at give en kirkekoncert. Alburgi. [1696, okt.]

—, 5 okt. Chirstine Bech, salig Friderich Rodsteens efterladte, meddeler (J. B.), at degnen i Ulsted formedelst svaghed vil overlade sit embede til Anders Pedersen, søn af degnen i Østerbrøndislef og Hallund, og beder ham prøve denne, før hun giver ham kaldsbrev. Wraa. [1696, okt.]

—, 14 okt. Frantz Rosenberg anbefaler, da der var så langt til biskop Anchersen, sin kollega ved skolen, Peder Christensen Bødker, der søgte Wisby og N. [ɔ: Heltborg i Thy] menigheder, til (J. B.). Lemwig [1696, okt.]

—, 18 okt. Laurids Thura føjer sin anbefaling for Christian Stephen Widsted til professor Steenbuchs og sender med brevet et digt af den rekommanderede til (J. B.) Kiøbenhavn. [1696, okt.]

—, 24 okt. J. Steenbuch anbefaler Christian Stephen Widsted til sin svoger (J. B.), om noget i en skole blev vakant. Kiøbenhafn. [1696, otb.]

—, 24 nov. Poul v. Klingenberg anmoder (J. B.) om kun at idømme en af hans bønder, der havde ægtet en slægtning i forbudt grad, en ringe afgift til hospitalet [i Ålborg] og beder ham om, at enten sognefolkene, der var hans bønder, eller han selv måtte have Seyerslef kirketiende i fæste, dersom han kunde få fru Helvig Sandberg til at opgive den. Heuriis. [1696, dec.]

1697, 13 jan. (J. B.) klager til Christian Sigefried von Plessen over, at borgerskabet i anledning af konsumtionens afløsning vil påligne gejstligheden skat, hvilket han mener er imod privilegierne. Alburgi. Lat. [1697, jan.]

—, 9 febr. Ancher Ancherson sender (J. B.) et brev fra fru Elizabeth-Sophie Ranzou, sal. herr oberst Bassens, og anbefaler at opfylde hendes begæring; han er spændt på udgangen af den Thisted forvirrelse og beder sin kollega, ligesom han, at skrive til geheimeråd Moth om at få barnefadersager henlagte for konsistorium eller en landemoderet, da mange ved méned sværger sig fri for den nederste tingsret. Riibe. [1697, febr.]

—, 2 marts. Johan Rantzau anbefaler Hans Tønnissøn Lessøe til (J. B.) Frydd. [1697, marts.]

[—, 17 marts.] Christopher Bartholins og (J. B.s) ansøgning til kongen om at anordne, som i andre stifter sket er, at de

proprietærer i Aalborg stift, som har herligheden til kirkegodset, tillige må antage sig landgilden deraf. [Ålborg.] [1697, marts.]

—, 6 maj. Poul v. Klingenberg skriver til (J. B.), at han efter dennes anbefaling vil tage sig af Christian Meldal, dadler beboerne af Tøderup sogn, der havde tilbageholdt påskeofferet, og takker for god ekspedition med hensyn til Seyerslef kirketiende. Heuriis. [1697, maj.]

—, 10 juni. Th. Kingo skriver til sin svoger (J. B.) angående den Thistedske sag og ønsker snart at se ham på Fyen sammen med Gerner. Fraudegaard. [1697, juni.]

—, 4 aug. Ancher Ancherson sender (J. B.), der er rejst til Kiøbenhavn, to skrifter, ønsker ham held i hans sag og beder ham virke for, at barnefadersager kommer for gejstligt forum, og lægge hjemvejen om ad Ribe. Riibe. [1697, aug.]

—, 30 nov. Matthias Moth skriver til (J. B.), om han i sit stift vil se sig om efter folk, som kan bidrage til et dansk leksikon, og tildele enhver 2—3 bogstaver. Kiøbenhavn. [1697, dec.]

1698, 26 febr. Søren Wares anbefalingsskrivelse for Jens Peder Rhiman. Alburgi. [1698, febr.]

—, 31 marts. Christian Helverschow anbefaler til (J. B.) Knud Nielsen, som søger degneembedet ved Harring og Staxstrup menigheder, såfremt formanden, der forfølges af sognepræsten, bliver afsat. Irup. [1698, apr.]

—, 7 maj. Johan Braëm lykønsker (J. B.) i anledning af hans hjemkomst fra Kiøbenhavn, men beklager den dom, der har overgået ham i sagen med mag. Biørn og klager over den ny forordning om tiender pro officio samt over matriklen og samlingerne til den danske ordborg, som volder ham en del besvær. Aarhuus. [1698, maj.]

—, 18 maj. (J. B.s) skrivelse til gehejmeråd Moth i anledning af hans og Christopher Bartholins besværing til kongen over Aalborg borgmesteres og råds ulovmæssige forhold ved kirkeregnskaberne, hvori han erindrer Moth om at befri de fattige kirker i Aalborg stift for provstiherrernes genant og undskylder, at han først senere kan meddele noget med hensyn til ordbogen. Aalborg. [1698, maj.]

—. 10 juni. Elizabeth Rosenkrantz' skrivelse til (J. B.) angående noget kalk til kirken i Mynsted, som provsten og stiftskriveren vilde lade bønderne i Outrup, der hørte under hendes datters, jomfru Hyldeborg Gyldenstiernes, gård, Damsgaard, hente nogle mile på den anden side fjorden. Schanderborg slot. [1698, juni.]

—, 11 juni. Johan Braëm anbefaler generalmajor Schacks frues, fru Elizabeth Rosenkrantz', skrivelse angående kalken til (J. B.) og meddeler, at der var nedsat en kommission angående den nye forordning[1]), hvori dens ophævelse var bleven besluttet. Aarhuus. [1698, juni.]

—, 15 juni. Johan Lauerentzen meddeler (J. B.), at han har købt kammerjunker Winds gård i Studiestræde for dér at indrette et trykkeri, og at Saxo Grammaticus bliver det første værk, han håber at få under pressen, og beder ham om at afhænde de eksemplarer af Museum Regium, han har stående; samt give ham underretning om Hiøring by og landets topografi overhovedet. Kiøbenhafn. [1698, juni.]

—, 27 juni. Th. Kingo skriver til (J. B.) om den ophævede tiendeforordning, om Maren Spillemands[2]), som han har fået i bur, om Christian Broderus Bircherods forestående bryllup, hvortil han ikke kan komme på grund af landemodet i Lolland d. 6. Juli, og om sit håb at kunne besøge sin svoger og andre venner i Jylland i denne sommer. Fraudegaard. [1698, juli.]

—, 6 juli. (J. B.s) svar på fru Margrete Ulfelds, sal. herr Niels Juuls, anbefaling for præsten Jens Godsen. Aalborg. [1698, juli.]

—, 11 juli. Otthe Arenfeld beder (J. B.) undskylde, at han ikke selv kan gøre ham sin opvartning ved hans ankomst til egnen, erindrer ham om at tage Knifholts ejeres begravelse i altergulvet i Flade kirke, der var indrettet af Mogens Juul, i øjesyn og meddeler, at han ved indgangen til sin stol i Flade kapel har ladet bygge et „udskud". Knifholt. [1698, juli.]

---

[1]) Vel sagtens om tienden pro officio af $^{10}/_{4}$.

[2]) Denne var en af hovedpersonerne i den Thistedske besættelsessag.

—, 15 juli. J. v. Arenfeldt forsikrer (J. B.), at det er hans agt at ægte det fruentimmer, som gud og hver mand er vel „voris begangne synd bevist", og beder ham om ikke at formene hende sakramentet. Rugaard. [1698, juli.]

—, 19 juli. Poul v. Klingenberg beder (J. B.) anbefale sin suppliqve til kongen om moderation i anledning af forordningen om kirkegodset og kirkeværgerne, når den kom til hans erklæring. Heuriis. [1698, juli.]

—, 9 aug. Henrich Flora, repræsentant for den evangelisk-lutherske menighed i Sardam, beder (J. B.) at oversende nogle penge, som var tilbage for to herreder af en kollekt i Danmark til opbyggelse af en evangelisk-luthersk kirke i Sardam i Holland. Lübech. Tysk. [1698, aug.]

[—, 14 aug.] Peder Foghs brev til (J. B.) om litterære sager, hvori meddeles, at Johannes Olavius Randrusiensis † i maj 1698. [Århus] Lat. [1698, aug.]

—, 24 aug. (J. B.s) erklæring til kongen i anledning af sognepræsten i Helligsøe, Jacob Skives, ansøgning om at nyde 1 rdl. af hver kirke i stiftet til sin præstegårds opbyggelse. Aalborg. [1698, aug.]

—, 29 aug. Christopher Bartholins og (J. B.s) erklæring til rentekammeret i anledning af oberst Daaes ansøgning om et mageskifte med Aalborg hospital. Aalborg. [1698, aug.]

—, 3 sept. C. Bartholins og (J. B.s) erklæring til kongen imod justitsraad Klingenbergs besværing i anledning af en forordning om proprietærers forhold, som har herlighed over kirkegods. Aalborg. [1698, sept.]

—, 20 sept. Otthe Arenfeld takker (J. B.) for tilladelsen til begravelse i Flade og stol i Fladstrands kirke og beder ham anmode justitsråd Bartholin om at underskrive den i stiftamtmandens sted. Knifholt. [1698, sept.]

—, 15 okt. Bernt Dues skrivelse til (J. B.) angående noget Aalborg hospitalsgods, han ønskede at købe, hvorom kammeret afædskede B.s resolution. Kiøbenhaun. [1698. okt.]

—, 9 nov. C. Bartholins og (J. B.s) nærmere erklæring

til rentekammeret angående kancelliråd Bernt Dues begæring om køb af Aalborg hospitals gods. Aalborg. [1698, nov.]

—, 29 nov. Dr. Peter Jespersøn takker (J. B.) for hans omsorg for Frantz Arctander. Havn. [1698, dec.]

—, 3 dec. Ancher Ancherson ønsker (J. B.) til lykke i anledning af enden på den Thistedske sag, giver ham besked om værgemålet efter hrr. Gerhard, kapellan på Skagen, som præsten Lavrids Scavenius i Gullager skulde overtage, fortæller om kornkøbet og korntaksten, meddeler, at det går fremad med kongens helbred ved Jørgen Seerup, og anmoder om at få underretning om, hvad der i Aalborg stift er indkommet af *ordinandis* og forflyttede til kirke- og skolebetjentene i Fredericia, som er benådede med 2 rdl. for hver. Riibe. [1698, dec.]

—, 6 dec. Peder Terpsagers brev til (J. B.) i anledning af Johannes Møllers opfordring til ham om at fortsætte Albert Bartholins skrift De scriptis Danorum, hvori han forespørger, om nogen af den Bircherodske familje vil foretage dette arbejde. Ribe. [1698, dec.]

1699, 24 jan. Bernt Dues skrivelse til (J. B.) angående det hospitals gods, han ønsker at købe. Krastrup. [1699, jan.]

—, 26 jan. G. Daas skrivelse til (J. B.) om at være ham behjælpelig med at få en halv gård i Diørup by i Bislef sogn af Aalborg hospitals gods til købs eller ved mageskifte, som ogsaa kancelliråd Bernt Due bød på. Lundbech. [1699, jan.]

—, 30 jan. Otte Arenfeld takker (J. B.) for adkomst på begravelse i Flade kirke og tilladelse til at bygge et stolestade til Fladstrands kapel og beder om, at ingen må få tilladelse til at opsætte pulpiturer eller udentil at opbygge stolestader enten over eller lige for hans stole. Knifholt. [1699, jan.]

—, 11 febr. Jørgen Wrsin takker (J. B.) for hans godhed imod ham og hans yngste broder, som denne havde lovet at hjælpe til de Scheelers stipendium, og fortæller ham nyheder fra den lærde verden. Hafniæ. [1699, febr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 359.

—, 14 febr. Elizabeth Rosencrantz takker (J. B.) for, at hendes bønder i Ouderup blev befriede for at hente Ouderup

kirkes materiale længere borte, end de plejede, og beder ham forunde hendes datter Hylleborre Gyldenstiern Karby kirketiende for den forrige afgift. Skanderborg. [1699, febr.]

—, 17 febr. Elizabeth Rosencrantz anmoder atter (J. B.) om at hjælpe hendes datter, Hylleborre Gyldenstiern, til Karby kirketiende, som Jens Mickelsen til Lørslef og Ørding sogne havde haft i fæste, og som hans eftermand skulde ville have til en hvilkensomhelst pris. Skanderborg slot. [1999, febr.]

—, 18 febr. Johan Braëm anbefaler Elizabeth Rosencrantz' ansøgning til (J. B.) og rådspørger ham om, hvorledes man skal forholde sig over for degne, som for tidlig søger seng med deres hustruer. Aarhuus. [1699, febr.]

—, 27 febr. Fru Kirstine Bech anbefaler til (J. B.) en pige på sit gods i Brødtzlev i Jengstrup sogn, som skulde for retten i anledning af, at hun havde været trolovet med en karl uden påfølgende ægteskab. Vraa. [1699, Marts.]

—, 11 marts. Assessor Arnold Dyssels brev til (J. B.) angående en strid med hans præst, Hans Faber, om det byg, han skulde levere ham, og angående nogle bønderkvinders strid om et stolestade i Vraa kirke, hvori præsten dér, Peder Holst, vilde gribe ind. Segelstrup. [1699, Marts.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger S. 361.

—, 13 marts. Eiler Eilersøn Holms skrivelse til (J. B.), hvori han opfordrer ham til at tillade ægteskab mellem 2 personer på hans gods, hvoraf den kvindelige part havde været trolovet før, men hendes trolovede var bortrømmet for 8 år siden. Eskier. [1699, marts.]

—, 18 apr. [Kammerråd] Hieronymus Klothackens skrivelse til (J. B.) i anledning af en supplique fra en præst om en tiende til refusion for den afgang, som han ved sandflugt mener at lide, hvilken tiende søgtes af en broderdatter til amtmand Borchard, der var med den ældste Güldenleu i Holland 1684, for en prætension, som denne havde på kongen. Rentekammeret. [1699, apr.]

—, 22 apr. Kirkernes forsvar i Vendelbo stift tilråder kongen en transaction ved køb eller mageskifte med landsdommer

Helverskov af noget hospitals- og kirkegods, hvorom han havde ansøgt. Aalborg. [1699, apr.]

—, 24 apr. Kommandør Otte Arenfeld anmoder (J. B.) om at hjælpe til, at etatsråd Otte Scheels arvinger eller „sterfbo" bliver søgte for en restans på Aasted kirke for studieskat. Knifholt. [1699, apr.]

—, 9 maj. Fru Kirstine Bech, salig Friderich Rodsteens efterladte, undskylder, at hun ikke kan tage den, (J. B.) har anbefalet hende, eftersom hun har givet sit løfte til amtsforvalterens søn. Bannerslund. [1699, maj.]

—, 3 juni. Hieronymus Klothacken meddeler (J. B.), at den af ham anbefalede præst ikke kan få sin ansøgning opfyldt, eftersom den ret og de to øde gårde, hvorom præsten havde søgt, af kongen var skødet til amtmand Burchardts myndlinge. Rentekammeret. Tysk. [1699, juni.]

—, 5 juni. Peder Syv anmoder (J. B.) om at ordinere Habakuk Jacobsøn Kok, der var kaldet til Øster og Vester Hasing sogne i Aalborg stift, så hurtigt som muligt, forat hans bryllup med Syvs datter, Wibeke, kunde holdes inden høst, og om at hjælpe ham i afviklingen med enken. Hellested. [1699, juni.]

—, 15 juni. Anders Skeel anmoder (J. B.) om at få Aabye sogns kongetiende i fæste efter sin afdøde broder Christopher Scheel, tilbyder at svare de resterende studieskatter for stamhuset Birkelse fra farbroderens, etatsråd Otto Scheels, tid, såfremt fordringen er lovlig, hvorom han spørger bispen til råds, og forespørger, om fru Kirstine Bek har kaldsret til Jerslef sogn, som hun tiltager sig, fordi hun ejer hovedsognet[1]). Hammelmose. [1699, juni.]

—, 21 juni. Peder Kraglund sender (J. B.) sin disputats, som han tilegner ham. Kiøbenhavn è Collegio Mediceo. [1699, juni.]

—, 13 aug. Th. Kingo beder (J. B.) om at skaffe ham underretning om, hvor mange hovedkirker og annekser, der

[1]) Skeel ejede kirken i annekset Vester Brønderslev.

findes i hans stift, i anledning af det kongelige patent om den gradual og ny kirkesalmebog, som overalt i kirkerne skal bruges, og meddele ham, til hvad sted i stiftet, han kunde sende eksemplarerne. Odense bispegård. [1699, aug.]

[—, 6 sept?] (J. B.s) erklæring og anbefaling for sognepræst til Budolphi kirke, mag. Peder Reenbergs ansøgning til kongen om at få sin søn, Claus Christian Reenberg, ansat som sin hjælper. [Ålhorg.] [1699, sept.]

—, 20 sept. Dr. Peter Jespersen takker (J. B.) for hans godhed overfor Frands Arctander og anbefaler fremdeles denne til ham, om han kunde få noget bedre. Hafn. [1699, sept.]

—, 24 sept. (J. B.s) skrivelse til mag. [Sixtus Adamsen Aspach] i anledning af, at han ved sygdom var forhindret i at komme til Thisted for sammen med justitsråd Bartholin at modtage på kongens vegne geistlighedens „corporlig" [ed]. Aalborg. [1699, sept.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 368.

—, 23 okt. (J. B.s) brev til provsterne om gudstjeneste på den afdøde konges begravelsesdag d. 2. nov. Aalborg. [1699, okt.]

—, 8 nov. Th. Kingos brev til (J. B.) i anledning af gradualerne og salmebøgerne, hvori han fortæller at have set mag. Ole Biørn i kongens og storkanslerens forgemakker. Odense bispegård. [1699, nov.]

—, 11 nov. (J. B.s) skrivelse til stiftets provster i anledning af, at de gejstlige skulde have kongelig confirmation på deres embeder og på de særlige benådningsbreve, nogen kunde have af Christian V. Aalborg. [1699, nov.]

—, 12 nov. Peder Brun Jacobsen anbefaler sig til (J. B.), da han forgæves har søgt en plads i collegium mediceum. Hauniæ pridie id. nov. Lat. [1699, dec.]

—, 29 nov. Christopher Bartholins og (J. B.s) memorial til kongen, om Envold Nielsøn Biergegaard til Kiølbygaard og Peder Mortensen Selle til Frøslefgaard måtte udnævnes til kommissarier i den ønskede transaction mellem etatsråd Poul von Klingenberg til Høyriis og dem på kirkernes vegne. Aalborg. [1699, nov.]

— 9 dec. (J. B.s) skrivelse til provsterne om taksigelse i anledning af kronprinsens fødsel, hvormed han sender dem den sidste kongelige skatteforordning og erindrer dem om straks at holde rigtigt mandtal og uden ophold indlevere listerne i amtstuerne eller til regimentsskriverne, såvidt ryttergodset angår. Aalborg. [1699, dec.]

—, 20 dec. (J. B.) anbefaler præsten Christen Hiortswangs ansøgning til storkansleren og anbefaler sine og stiftets gejstlighеds bestallingers og beneficiers bekræftelse til hans bevågenhed. Aalborg. [1699, dec.]

—, 27 dec. Christopher Bartholin og (J. B.) anbefaler jomfru Anne Langes allerunderdanigste begæring om at få de tvende halve bøndergårde til købs fra s. Catharina kirke i Hiøring. Aalborg. [1699, dec.]

—, 30 dec. Elias Naurs brev til (J. B.), indeholdende noget nyt, navnlig om afskedigelser og forfremmelser. Odense. [1700, jan.]

1700, 13 marts. (J. B.s) skrivelse til generaladmiral [Jens Juel] i anledning af kgl. forordning om at opgive de kapellaner i stiftet, der kunde være skibspræster på flåden, hvori han anbefaler fem til generaladmiralen og klager over, at borgmestre og råd i Aalborg har sat ham og gejstligheden i bådsmandsskat, hvilket han mener er imod gejstlighedens privilegier. Aalborg. [1700, marts.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger, s. 374.

—, 12 maj. (J. B.) lykønsker justitsråd Helt til hans giftermål og udnævnelse til justitsråd, fortæller i anledning af kgl. forordning af 24 apr. om, at de præster, som ikke havde søgt confirmation på deres embeder, hurtigst skulde gøre det, at alle præster i hans stift havde indgivet deres ansøgninger, undtagen Christen Søfrensøn Hiortsvang til Nørhaa, som istedetfor havde søgt om at måtte afstå sit kald til student Oluf Trans, hvilken begæring han beder justitsråden anbefale til storkansleren, og ytrer sit ønske om, at stiftets fattigste præster måtte fritages for omkostningerne ved confirmationen eller en del af dem. Aalborg. [1700, maj.]

—, 25 maj. Mag. Gerhard Wineche meddeler (J. B.), at af de til skibspræster antagne mænd fra hans stift er Peder Hiardemaal kommen hos kommandørkaptajn Hvitfeldt på Printz Georg, Niels Svendsøn hos kommandør Mikelsøn på Nellebladet, Henric Reitze hos viceadmiral Schinkel på Printz Christian og Anders Borchorst hos kommandørkaptajn Reeds på Tre Løwer, og at generaladmiral Juel er død. Hafniæ. [1700, maj.]

—, 6 juni. Anders Jacobsen meddeler sin patron (J. B.), at han er kommen på skibet 3 Løver under kommandør Knud Reetz, og at de for øjeblikket ligger under Borringholm; den svenske flåde undgår dem, idet den siges at vente 12 skibe fra Holland; selv siges de at skulle gå til Pommern for at forhindre transport. 3 Løver. [1700 juni.]

—, 31 juli. (J. B.s) skrivelse til etatsråd Rosencreutz i anledning af, at to fattige præster i hans stift, Palle Hansen i Sindal og Niels Gram i Biergeby, havde modtaget missiver fra Kammerkollegiet om, at kongen forlangte 800 rdl. til låns af dem. Aalborg. [1700, juli.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 381.

—, 3 aug. (J. B.s) skrivelse til stiftets provster i anledning af kgl. forordning, dateret Glykstad d. 27 juli, om anordningen af visse bedetimer for en heldig fred. Aalborg. [1700, aug.]

—, 18 sept. Anders Jacobsen meddeler sin patron (J. B.), at de har lagt op, og takker gud for, at han undgik pesten og anden ulykke, da 3 Løver tilligemed Lovise og 3 Kroner havde haft en farlig post; han beder bispen fortælle mag. Claus, at han kommer tilbage til ham efter kongens ordre; denne lå syg på Friderichsberg, af småkopper sagdes der; der taltes om en stor reduction i hæren, at der skulde ligge officerer allevegne på landet og eksercere bønderne, og at det skulde være med militien her som i Norge. Orlogsskibet 3 Løver. [1700 sept.]

—, 29 sept. Ancher Anchersen fortæller (J. B.) om frygten i anledning af krigen, at kongen, der havde kopper, var udenfor fare, at dronningen havde aborteret, at han ved hoffets retour havde gjort sin opvartning i Kolding hos gehejmeråd Knud Tott, som havde lovet, at kammerets forlangende til

gejstligheden skulde sendes umiddelbart til bisperne, at gejstligheden i Fyens stift flittigt var bleven anmodet om forstrækningspenge — han selv havde betalt 500 rdl., som hans stift heller ikke var gået fri for — og beder om oplysning om en karl af Tyland, Wester Vanned sogn, som havde trolovet sig på Romøe og besvangret en pige på Schachenborgs gods, hvorefter han vilde ægte sin trolovede. Riibe. [1700, okt.] Brudstykke i Museum 1894.

—, 9 okt. [C. Bartholins og J. B.s] skrivelse til storkansleren i anledning af, at der ingen kgl. resolution var kommen på deres for to måneder siden til kancelliet indgivne memorial til kongen om mageskifte af det gods, i hvilket etatsråd Klingenberg var med kirkerne i fællig. Aalborg. [1700, okt.]

—, 22 okt. Nicol. Chr. Lorentzen, sognepræst til Oxenwad eg Gels i Hadersleb amt, anbefaler sine to sønner, som i 3 år havde studeret i Wittenberg, til (J. B.), med hvem han var langt ude beslægtet. Oxenwad præstegård. [1700, nov.]

—, 21 nov. Chr. Erichsøns skrivelse til (J. B.), hvormed han sender statuta capituli Wiburgensis, „hvoraf kand sluttes, at Hvitfeldius har icke givet os de rette nafne paa Biscoperne udi Wiborg Stift", samt flere breve, og hvori han giver forskellige oplysninger af historisk og antikvarisk natur, hvoriblandt om gardianJens Knudsons ligsten for alteret i Graabrødre kirke i Viborg, som „er den eeniste Munk-Liigsteen med inscription paa i alle 3 Kirker i Wiborg." Wiborg. [1700, nov.]

—, 17 dec. Nicolaus Chr. Lorentzen takker (J. B.) for hans brev af 10 nov. og for hans løfte for hans ældste søn, hvem han beder ham anbefale til hans svoger dr. Bartholin, „at hand uden forhaling til examen Theologicum motte admitteris", samt giver ham en del personalhistoriske oplysninger. Oxenvad. [1700, dec.]

1701, 1 jan. (J. B.) ønsker storkansleren glædeligt nytår og anbefaler de kapellaner fra stiftet, som sidste sommer gjorde tjeneste i flåden. Aalborg. [1701, jan.]

—, 27 jan. Professor Hans Steenbuch bevidner (J. B.) på

begæring af Oluf Trans, at han som pronotar har udfærdiget dennes testimonium publicum. Kiøbenhafn. (1701, febr.]

—, 18 marts. Biskop Ancher Anchersen takker (J. B.) for oplysningen om den gifte karl fra Thyland, spørger, om Peder Schade også i år må modtage pengene af *ordinatis* til Fredericia kirke- og skoletjenere, og fortæller, at han nu har 3 sønner klar fra universitetet, som ikke har nogen condition, undtagen den ene, som han har sat til hypodidaschalus i skolen. Riibe. [1701, marts.]

—, 26 marts. Biskop Johan C. Braëm skriver til (J. B.) angående confirmationen på de gejstliges privilegier for Aarhus stift, som endnn ikke var indløbet, glæder sig over, at Aarhus stift får så brav en mand som Anders Borchast, der forgangen sommer havde gjort tjeneste på flåden, og udtaler sin mening om, hvorledes kreditor kan optræde overfor en gejstlig debitor, der ikke vil betale. Aarhuus. [1701, Marts.]

—, 30 marts. (J. B.) beder på gejstlighedens vegne i hans stift kongen bekræfte Frederik III.s og Christian V.s privilegier af 24 juni 1661 og 15 dec. 1670. Aalborg. [1701, marts.]

—, 9 apr. Christopher Mumme anbefaler sig til (J. B.s) bevågenhed. Alburg. Lat. [1701, Marts.]

—, 9 juni. [Konrektor] mag. Niels Skive takker (J. B.) for sidst, meddeler, at der angående biblia critica, er skrevet til Just Arctander og fortæller ham indholdet af alliancetraktaten med Holland, som nylig var nået til byen. Viborg. [1701, juni.]

—, 27 juli. (J. B.) ansøger kongen om nogle års skattefrihed for tvende brandlidte mænd på en gård i landsbyen Gug, tilhørende Aalborg hospitals gods. Aalborg. [1701, juli.]

—, 3 aug. C. Scheel klager for anden gang til (J. B.) over den store pension, som degnen til Saltum og Huen sogne var sat for til Aalborg skole, og over, at denne ikke kunde få rigtig kvittering for hvert års afgift af rektor. Lundergaard. [1701, aug.]

—, 14 aug. Konrektor Niels Skive svarer (J. B.), at han ikke har plads i sit hus til at modtage oberst Leegaards brodersøn, meddeler, at biblia critica er kommen til Varde og har

kostet 125 gylden, at deres lector theologiæ mag. Thomas Bie for en kort tid havdr været der i byen, men var rejst til Kiøbenhavn igen, og at han ikke vil besvære posten med Brunsmans Apologia, hvoraf han endnu havde et eksemplar. Wiborg. [1701, aug.]

—, 18 sept. N. Bentzon skriver til (J. B.), at han gerne vilde give degnekaldet i Kiellerup til en student Hans Christian, herr Peder Ægidiisøn i Westerhassing, hvis bispen endnu ingen havde udnævnt, i hvis hænder han jo havde lagt sin ret. Haunøe. [1701, sept.]

—, 20 sept. Christopher Bartholins og (J. B.s) skrivelse til provsterne i Aalborg stift i anledning af kgl. forordning af 2 sept. om forfærdigelse af skabe i de kirker, i hvis sogne eksersering skal holdes, til opbevarelse af geværerne. Aalborg. [1701, sept.]

—, 1 okt. Universitetssekretær Johan Friderich Bartholin forespørger (J. B.), om han har ordineret Oluf Trans, og til hvad kald, eftersom Maren, salig herr Hansis, har gjort arrest for minister academiæ Jacob Poël i dennes testimonium publicum for gæld og stævnet minister a. for konsistorium, idet hun beretter, at han har udgivet en seddel, hvorefter Oluf Trans skulde være ordineret. Kiøbenhafn. [1701, okt.]

—, 8 okt. Efter kgl. befaling om at afgive sin erklæring anbefaler (J. B.) Anders Liungbyes og Johan Thorsens ansøgning om, at denne, der var kapellan i Thisted, måtte assistere hin, der var præst til Nors og Tved, og til vederlag få successionsret på embedet. Aalborg. [1701, okt.]

—, 8 okt. (J. B.) svarer sin svoger professor J. F. Bartholin på brevet om Oluf Trans, at han har ordineret denne til personal kapellan for Christen Søfrensen, præst i Nørhaa i Thy, på forevisning af en attest fra professor Steenbuch om, at Oluf Trans' testimonium var udstedt af ham. Aalborg. [1701, okt.]

—, 9 okt. Mogens Olufsen Aagaard sender (J. B.) sin Liden traktat om Morsingernes herkomst og forvandtskaber, og endeel af de Danske afguder, naar samme have levet, og hvo de have været og beder „ham erindre sit løfte og tænke på ham med et ringe brød". Hundborg. [1701, okt.]

—, 20 okt. (J. B.) anbefaler for kongen Christopher Mumme til præsteembedet i Aasted og Skerum, hvor sognepræsten Frandz Michelsen Wogelius ønskede ham til medhjælper cum spe successionis, og hvorpå kaptejn-kommandør Otthe Arnfeld havde givet ham kaldsbrev. Aalborg. [1701, okt.]

—, 3 nov. Peter Christian Toxon Rasmussen anbefaler sig til (J. B.) til en skolebestilling, da han efter biskop Anchers død ikke kunde håbe ansættelse i Ribe stift. Fastergaard. [1701, nov.]

—, 11 nov. Biskop Johan Braëm rådspørger (J. B.) i anledning af en erklæring, som han skulde indsende på en supplique, som sognepræsten ved domkirken, mag. Ludvig Pontoppidan, havde indgivet til kongen, hvori han beråbte sig på, at biskoppen, når han nogensteds forlangtes til at holde ligprædiken, plejede at få kongelig tilladelse dertil. Aarhuus. [1701, nov.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 395.

—, 21 nov. Johan Andreas von Liebesberg meddeler (J. B.), at hans kone har fået en datter, og at han i sit nye kvarter Staarup, der ligger mellem Kolding og Wedel, har truffet en brav gejstlig, Peer Ibsøn Kragelund, som kender bispen. Staarup. Tysk. [1701, dec.]

—, 30 nov. (J. B.) undskylder oversekretær Wibe, at underretningen om stiftets hospitalers tilstand og beskaffenhed kommer så sent, og beder ham om, at ekspeditionen af stiftsskriver Michel Lunges supplique, der med hans og Bartholins erklæring blev indsendt for 10 uger siden, måtte fremmes. Aalborg. [1701, nov.]

—, 13 dec. Rektor Matthiis Anchersens brev til (J. B.) i anledning af ordinationspengene til Fridericia skole. Fridericiæ. [1701, dec.]

1702, 4 jan. Professor Hans Steenbuch beder (J. B.) efter ordre af rector magnificus at være en enke behjælpelig med at få sine penge af Oluf Trans. Kiøbenhavn. [1702, jan.]

—, 18 jan. Knud Landdorph svarer (J. B.) på hans brev af 21 dec. om konsumtionen i Odense og gejstlighedens del i denne, fortæller, at bispen er kommen hjem fra Kiøbenhafn med håb om et godt udfald af sin sag [med stiftsprovst Jørgen

Karstens], at landsdommer Luxdorph var død, og Rosenvinge kommen i hans sted, at sagen mod Søebøtker[1]), som sad i arrest, kom for om 8 dage, at renteskriver Matthiis Rasmussen var bleven landcommissarius ved landmilitsen i Sielland og Fyen, og at der kommer en ny forordning om landmilitsen, samt at der var kommen ordre til amtsforvalteren og tolderen om at udbetale til en del i byen de penge, de havde forstrakt regeringen med. Odense. [1702, jan.]

—, 12 apr. (J. B.s) erklæring til kongen i anledning af Jens Godsens ansøgning, hvori han bekræfter dennes præstekalds slette beskaffenhed, men fraråder at forene Siøring kald dermed, da det har Torsted som anneks, og én mand umuligt kunde betjene 4 sogne; derimod anbefaler han Jens Godsen til forflytning til Siøring, når det bliver vakant, eller et andet bedre kald. Aalborg. [1702, apr.]

—, 22 apr. (J. B.) beder i anledning af præstens i Sindal, Palle Hansen Morsbergs, død, friherreinde Juul, baron Jens Juuls datter, som havde jus patronatus, om, at hun vil kalde en ugift person, for at hans øjne enten kan falde paa euken eller den ugifte datter. Aalborg. [1702, apr.]

—, 7 juni. (J. B.s) svar på Møens navigatonsskoles direktørers skrivelse af 21 marts, hvori han lover så hurtigt som muligt at lade den modtagne kollektbog gå rundt hos stiftets gejstlige. Aalborg. [1702, juni.]

—, 7 juni. (J. B.s) gensvar til assessor og professor Oluf Worm angående en herr Foss, som ønskede exspectantsbrev på mag. Wares embede ved Aalborg skole og var anbefalet B. af Worm, hvori han råder ham til at holde denne tilbage, da Ware endnu ikke var ældre, end han godt kunde forestå sit embede. Aalborg. [1702, juni.]

—, 17 juli. Esdras Marcus Lichtensteins skrivelse til [J. B.] i anledning af, at kong Frederik IV havde givet tilladelse til, at

---

[1]) Justits- og kammerråd Hans Jacob Søebøtker, told- og konsumtionsdirektør i Danmark, blev arresteret d. 30 nov. 1701 på grund af urigtighed ved hans administration.

der i hans riger måtte indsamles til en luthersk kirke i Irland. Hauniæ. Lat. [1702, juli.]

—, 18 juli. Mag. Joh. Dorschæus anbefaler Lichtensteins brev til [J. B.] og beder, at bispen, som det var sket i Siælands stift, på synoden vil foreslå provsterne at forestå indsamlingen gennem deres præster, for at omkostningerne kan spares på en person til at foretage kollekten. Hafniæ. [1702, juli.]

—, 22 juli. (J. B.s) skrivelse til kammerkollegiet i anledning af, at amtsforvalteren i Thisted havde ladet degneboligen i Senels i Hillerslef herred, der var opført for kirkens midler, bortsælge ved auktion på grund af resterende skatter fra den forrige degns tid. Aalborg. [1702, juli.]

—, 9 aug. (J. B.s) ordre til sognepræst Gravers i Assels om sammen med herr Lauridz Bergendal i Frøslef og herr Jens Jegind i Thebring som assessorer at dømme i en sag mellem provsten Madz Schytte og sognepræsten i Wegersleb og Blidstrup, Jens Iversen Holst. Aalborg. [1702, aug.]

—, 24 okt. Christopher Bartholin til Kaas, landsdommer i Nørrejylland, i stiftsbefalingsmandens fraværelse og (J. B.) gør vitterligt, at de efter kongens vilje har skødet og bortfæstet en plads i s. Botulphi kirke til købmand i Aalborg, Anders Jensøn Høy, for dér at lade indrette et nyt pulpitur og stolestade til ham selv, hustru og børn. Aalborg. [1702, okt.]

—, 28 okt. Professor Otto Sperling anbefaler candidatus theologiæ [Rasmus Teilgaard], fremtidig præst i Aalborg stift, som havde været huslærer hos Rantzov, til (J. B.) og beder om oplysning om mønter, om begravelser og om lærde kvinder i hans egn. Hafniæ. Lat. [1702, nov.]

—, 27 nov. (J. B.s) svar på Otto Sperlings brev af 28 okt., hvori han meddeler, at den præst, den af Sperling anbefalede Rasmus Theilgaard skulde afløse, var i bedste velgående og nylig havde giftet sig, og skriver om mønter, om „Liden Kirstin"s begravelse på Vestervig kirkegård og om lærde kvinder. Alburgi. Lat. [1702, dec.]

—, 2 dec. (J. B.) beder Otto Sperling, dersom hans brev kom i „Novi litterarii orbis Balthici", passe på, at hans navn

skrives, som det er, Joannes eller Janus, og ikke aspireret, og at vise Arna Magnæus et medfølgende brev med munkebogstaver og bede ham udfylde Indholdet, hvor der var huller, og rette, hvor han havde læst galt. Alburgi. Lat. [1702, dec.]

—, 9 dec. (J. B.s) gensvar på rentekammerets skrivelse af 28 nov. om indlevering af præsternes tiendebøger til amtstuerne, hvori han udtaler, at de næppe var i orden, men han skulde gøre sit bedste, især hvis han måtte vente til næste landemode. Aalborg. [1702, dec.]

—, 23 dec. Professor Otto Sperlings svar på (J. B.s) breve af 27 nov. og 2 dec., hvori han udtaler sin fra B.s afvigende anskuelse om en mønt, gør sine bemærkninger om de kvinder, Bircherod har regnet blandt de lærde, og sender ham munkebrevet tilbage med egne rettelser, da Arna Magnæus endnu var på Island, samt spørger, om han gennem ham af Peder Diurschytt kan få titlerne at vide på de bøger, Elizabeth Bryske har sammenskrevet. Hafn. Lat. [1702, dec.]

1703, 16 jan. Henrich Hierild takker (J. B.) for, at han har betroet ham rektoratet ved Tisted skole, udtaler sin tilfredshed med at give sin formand halvdelen af første års indtægt og omtaler Mollerups sags vanskelighed[1]). Kiøbenhavn. [1703, jan.]

—, 17 jan. Envold Nielssen Biergegaard meddeler (J. B.), at han har fået regning fra Thisted amtstue på den af ham ved auktion købte degnebolig i Sendels, og spørger, om kirken vil beholde den, og hos hvem han vil kunne erholde de derfor udlagte penge. Kiølbygaard. [1703, jan.]

—, 22 jan. (J. B.s) skrivelse til Aalborg stifts provster og præster med kollektbogen for den lutherske kirke i Dublin. Aalborg. [1703, jan.]

—, 27 jan. Professor Otto Sperling skriver til (J. B.), at han gennem studiosus Hierrild har modtaget hans breve af d. 10 og 17 jan., fortsætter om mønterne, beder om oplysninger angående Anna Marg. Bredal og fremsætter sin mening om nogle mønter, som B. havde sendt ham til undersøgelse. Hafniæ. Lat. [1703, febr.]

---

[1]) Se brev af 24 febr. samme år.

—, 1 febr. Envold Nielsens brev til (J. B.) angående Sendels degnebolig, for hvilken han istedetfor penge gerne vil modtage lige så meget hartkorn af Wigsøe kirkegods i Hunstrup by. Kiølbygaard. [1703, febr.]

—, 17 febr. (J. B.s) sendebrev til Aalborg stifts provster angående kollekten til navigationsskolen. Aalborg. [1703, febr.]

—, 22 febr. (J. B.) lykønsker mag. Søren Lintrup i anledning af hans forfremmelse fra Bergen til regensprovst og anbefaler overbringeren af brevet, Niels Søfrensen Lunge, til det kgl. bord i kommunitetet og Hans Nielsen Riber til det samme samt til bolig på regensen. Aalborg. [1703, febr.]

—, 24 febr. Frants Thestrup [sognepræst ved Helligåndskirken i København] anbefaler mag. Hans Rostorp [præst i Agersborg i Hanherred] til sin svoger (J. B.) og beder ham intercedere til kammeret for sin svoger, assessor Peder Nielsøn Mollerup på Westervig, der havde en sag angående en kirkeblok. Hafniæ. [1703, marts.]

—, 24 febr. F. C. Rodriqvez anbefaler forhenværende personal kapellan og collega 2 classis ved byens skole, mag. Hans Rostorp, der på grund af sin tjeneste i flåden havde fået præstekald i Aalborg stift, til (J. B.) Naschov. [1703, marts.]

—, 26 febr. Arngrim Widalin anbefaler overbringeren af brevet, mag. Hans Rostrup, der havde fået kald i Aalborg stift, til (J. B.) og skriver, at han er træt af skoleslidet og ønsker et præstekald i B.s stift, hvorfor han beder denne, når noget tilbyder sig, anbefale ham til oversekretær Wibe. Naschou. [1703, marts.]

—, 3 marts. Thøger Reenbergs brev til (J. B.) i anledning af, at justitsråd Rostgaard tænkte på at udgive Anders Bordings danske vers, hvori han beder denne sende Rostgaard underretning, om der fandtes noget af Bordings skrifter, som ikke stod opført i medfølgende katalog; han vidste, at der fandtes noget af den sal. mands „tøj“ i sal. Niels Steenstrups[1]) gemme. Lyndrupgaard. [1703, marts.]

---

[1]) Denne var præst i Øsløs.

—, 7 marts. (J. B.s) kaldsbrev til Christopher Blymester på rektoratet i Thisted skole efter Henrich Hierild, som var kaldet til konrektor ved Københavns skole. Aalborg. [1703, marts.]

—, 20 marts. Søren Lintrup takker (J. B.) for lykønskningen i anledning af hans udnævnelse til regensprovst, som dog kun er foreløbig, udtaler sin utilfredshed med disciplina og *ἐνταξία* på det kgl. convictorium, lover, at de anbefalede personer skal ligge ham på sinde, men han kan ikke straks skaffe dem plads på grund af baccalaurii store mængde, anmoder ham om at meddele sig litterære nyheder fra Aalborg by, da han korresponderede til Collectores novorum literariorum maris Balthici etc. Lubecenses, og udtaler den lærde verdens længsel efter Bircherods Dania literata. Kiøbenh. [1703, marts.]

—, 27 marts. Iver Brink, provst og sognepræst ved Holmens kirke, takker (J. B.) for de modtagne 200 rdl. til den danske kirke i London, håbende, at resten snart følger efter, beklager, at Sællands biskop og mag. Dorschæus fører proces med hinanden, omtaler, at dronningens overhofmester, gehejmeråd Ahlefeld, sikkert bliver præses for kammeret, og at Otto Krabbe har taget sæde i gehejmekollegiet. Hafn. [1703, apr.]

—, 15 apr. Tøger Reenberg takker (J. B.) for hans lykønskning og den kærlighed, han altid havde haft til hans salig broder, samt for de lovede herr Anders Bordings efterladenskaber, fortæller, at han har talt med Peter Steenstrup, som ytrede, at papirerne var blevne adsplittede efter faderens død; dog vilde han endnu en gang skrive ham til. Lyndrupgaard. [1703, apr.]

—, 24 apr. Peder Terpager takker (J. B.) for tilsendte designatio Ripensium, som meget vil lette hans forehavende, beder om underretning om de 3 kronede løver i Ribes våben og beretter om, hvad han ejer af Bordingiana, som han ønsker forøget, og at det er bleven fortalt ham, at der skulde være sange af Bording over alle søndages og festers evangeliske tekster, hvilke, han mener, måske snarere er af broderen Lauridz Bording, af hvis vers han havde nogle. Ribe. [1703, apr.]

—, 25 apr. Christopher Bartholins og (J. B.s) skrivelse til

forvalter Friis på Lindenborg i anledning af, at denne på sit herskabs vegne nægtede at betale for Sønder- og Nørre Tranders kirker de penge, som efter forordning af 14 aug. 1702 skulde betales af Aalborg stifts kirker til genopbyggelse af den afbrændte præstegård i Hiøring, idet han skød sig hen under, at kirkerne hørte til Viborg stift. Aalborg. [1703, apr.]

—, 1 maj. Peter Fogh giver (J. B.) oplysninger om Anne Marie Bredal, mener ikke, at der i hans egn bliver stort udbytte for Rostgaard [af Anders Bordings vers], og omtaler rådmand Hans Bendictsens søn, Anders Harding, på det bedste. Aarhuus. [1703, maj.]

—, 12 maj. Professor Otto Sperling undrer sig over, at han så længe ikke har hørt fra (J. B.), og anbefaler lægen dr. Chemnitz, som skulde til Aalborg, til ham. Hafniæ. Lat. [1703, maj.]

—, 22 maj. Jacob Gortfried Becker anbefaler lægen dr. Michael Friderich Chemnitz de Stromberg, en fætter af dr. Franchenau fra Straszburg, til (J. B.) og meddeler ham, at dr. Reenberg fra Wiborg for 3 dage siden har trolovet sig med Karen Luia, dr. Luias datter, enke efter Hane. Odense. [1703, maj.]

—, 22 maj. O. Tott takker på sin moders vegne (J. B.) for, at han anbefalede Henrich Thomessen Bech til medtjener ved Bodum og dets anneks, og anbefaler ham til bispens gunst, såfremt herr Jacob i Helligsøe formedelst hans ulovlige forhold imod hans hustru skulde blive dømt fra sit kald. Bodum Bispegaard. [1703, maj.]

—, 5 juli. Fru Elisabeth Sophia Rantzow beder (J. B.) om, at hendes børns skolemester må få deres gamle degns plads i Bidsted, når denne dør. Tanderup. [1703, juli.]

—, 31 aug. (J. B.s) skrivelse til enhver af provsterne i Aalborg stift om erlæggelse af udgifterne for gejstlighedens privilegiers bekræftelse og angående en kollekt til en trængende ifølge kongebrev. Aalborg. [1703, aug.]

—, 20 nov. Søren Lintrups brev til (J. B.), hvori han takker for den tilsendte catalogus præpositorum communitatis

og omtaler en del af forskellige påtænkte litterære foretagender. Kiøbenhafn. [1703, nov.]

—, 25 dec. Knud Redtz beder (J. B.) om at benådige hans bonde fra Haversslef by, Christen Ibsens, vanføre søn med en plads i hospitalet [i Ålborg.] Nørluud. [1703, dec.]

1704, 2 jan. Biskop Johan Braëm beder (J. B.) i anledning af forordning af 24 dec. 1704 om cathedratici ligning imellem præsterne at underrette ham om, hvorledes det forholder sig med cathedraticum i hans stift. Aarhues. [1704, jan.]

—, 29 marts. Biskop Christian Rudolph Müller takker (J. B.) for hans lykønskningsbrev af 8 marts i anledning af hans udnævnelse til biskop i Fyen. Kiøbenhafn. [1704, apr.]

—, 31 aug. Knud Landdorphs brev til (J. B.), hvori han omtaler provst Berndt i Hesselagers død, som skulde succederes i provsteembedet af mag. Jens i Gieslef, da herr Hans i Gudbierg ikke vilde, og i præsteembedet af Hans Ruman Frederichsen Monrad, som var bleven ordineret sammen med Søfren Thomesen, som skulde være kapellan pro persona i Nachskov; d. 15 aug. døde mag. Hans Lihme, sognepræst i Middelfart og provst i Vends herred, og der menes, at herr Peder Føns, der var gift med dr. Lujas mellemste datter, skal succedere ham i provsteembedet; den ny biskop havde fået forbedret sin indtægt, men måtte muligt høre ilde derfor, især hos adelen; hvad det blev til med dommen i sagen mellem Kingo og Karstens, kunde han ikke sige; Rosenvinge derimod var bleven frikendt for Clerqves tiltale og prætensioner. Odense. [1704, sept.]

—, 8 okt. Christopher Bartholins og (J. B.s) erklæring i anledning af Christen Christensens ansøgning til kongen om at blive lem i Aalborg hospital. Kaas. [1704, okt.]

—, 6 dec. J. S. Lintrup ønsker af (J. B.) diptycha Alburgiana, som han erholder dem fra andre stifter for at sætte dem i „Novi literarii“, spørger, om han sammesteds må gøre offentligheden forhåbning om en Dania literata fra B. og beder ham anbefale ham til godtfolk i stiftet, da han har besluttet at blive ved akademiet og modtage folks børn i sit hus til inspection og manuduction, samt meddeler litterære efterretninger,

han har modtaget fra Upsala gennem Erik Bentzelius. Kiøbenhavn. [1704, dec.]

1705, 10 jan. Knud Landdorph giver (J. B.) underretning angående dennes fordring i boet efter kaptejn Scheels broder, udtaler som sin formening, at præsterne ikke kan komme til at svare $^1/_5$ af deres tiende i skat efter den ny forordning, men at de, som på grund af deres ringe kald med en kongetiende er beneficerede, kan komme til at betale af den, meddeler, at bispen er rejst til Kiøbenhavn for at ansøge om fritagelse for skat, beretter om nogle forfremmelser og om stiftamtmand Schultes begravelse samt fortæller, at herr Niels i Gielsted var død, og at hans brodersøn (ɔ: Landdorphs) Niels Seeblatt skulde være bleven udnævnt til oberst af kurfyrsten af Pfalz. Odense [1705, jan.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 466.

—, 24 jan. Laurids Jensøn Gievning anbefaler (J. B.) sine børn, særlig den ældste, Søfren, om han kunde få et brød på landsbyen i bispens stift, og fortæller, hvorledes en for 20 år siden fik brev på hans kald, men døde, siden fik en anden et lignende og har haft det på 12 år, og nu fået konfirmation på det, så han måtte vige for ham, skønt han havde ment at kunne holde ud, til Søfren kunde få det. Balsløv præstegård. [1705, febr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 467 f.

—, 3 febr. Rektor Matthias Ancherson takker (J. B.) for at have gennemset et lille skrift og sender ham en designation over de præster, som blev ordinerede af hans fader. Fridericiæ. [1705, febr.]

—, 11 febr. Amtmand Arnold Dyssel klager på høndernes vegne til kancelliet over, at en del præster og andre, som har tiender i fæste, tvinger bonden til at levere vinterrug, skønt han kun avler vårrug, og til at levere bygget større, end han selv avler det, samt over, at nogle præster ikke vil tage imod gadehusmændenes og deres hustruers høstdage, men lader sig betale 1 mark til 24 sk. for hver høstdag. Segelstrup. [1705, febr.]

—, 23 marts. . Christopher Bartholins og (J. B.s) erklæring i anledning af amtmand Arnold Dyssels klage til kancellikollegiet, hvori de med hensyn til punkterne om rugen og bygget erklærer

aldrig at have hørt tiendeyderne klage over sligt, hvorimod Dyssel i de sogne, hvor han har jus patronatus, skal have spændt bøndernes afgift højt, og angående gadehusmændenes høstdage har de heller aldrig fornummet sligt, om end måske en eller anden husmand godvillig kan have betalt præsten 1 marks penge for en høstdag. Aalborg. [1705, marts.]

—, 16 juni. Søren J. Lintrup takker (J. B.) for, at han har anbefalet hans hus i sit stift, men beklager, at han ikke i øjeblikket har et kammer ledigt i sit hus til den person, bispen omtaler, hvorimod han er villig til foreløbig at logere ham ind på regensen under sin særlige inspektion, og underretter ham om, at han på regensen har stiftet et litterært samfund med møder hver søndag. Kiøbenhavn- [1705, juni.]

—, 18 juli Søren J. Lintrup meddeler (J. B.), at herr Kyng er bleven indlogeret på regensen, og at han nok skal sørge for ham på alle måder, takker ham for meddelelsen af Langebæks vita, underretter ham om, at P. Syvs „Danske boglade" kun er A. Bartholins skrift de scriptis Danorum med rene blade imellem, hvorpå enkelte optegnelser, hvilken bog nu er i Knud Clausøns besiddelse, at han har haft besøg af Terpager fra Ribe, som tilbød at meddele B. sine samlinger til en dansk boglade, og at han mener at kunne skaffe B. oplysninger fra Johannes Møller i Flensburg. Kiøbenhavn. [1705, juli.]

—, 30 juli. (J. B.s) skrivelse til provsten mag. Jens i Wang i anledning af, at en gammel kvinde i Jelstrup sogn ved én og samme altergang havde fået sakramentet to gange, hvilket formodentlig skyldtes, at præsten havde været *bene potus*. Alburgi. [1706, juli.]

—, 16 nov. Søren J. Lintrup takker (J. B.) for den sendte catalogus episcoporum, pastorum et rectorum Alburgensium og ønsker en lignende for Odense, beklager, at B.s hensigt at beskrive Ol. Rosenkrantzii vita er opgivet, ønsker oplysninger om B. Th. Bangii manuskripter, hvori skulde findes noget om Rosenkrantz; brevet er fuldt af litterære efterretninger og ender med et par bemærkninger om Kyng. Kiøbenhaun. [1705, nov.]

1706, 16 jan. (J. B.s) erklæring til kongen angående sogne-

præst Hans Jørgensøn til Haverslev og Bustrup, hvis hustru havde født 21 uger efter bryllupet, og som derfor efter loven skulde afsættes. Aalborg. [1706, jan.]

—, 23 jan. Christen Lawridsen Wellejus ønsker (J. B.) glædeligt nytår, fortæller om en samtale, som han har haft med enkedronningen i Haderslev, som gav ham et bæger ved afskeden, at deres bisps søn, herr Muus, er bleven kancellisekretær efter Rasmussens slette bortgang, at han frygter en ruptur formedelst Eutin, og omtaler præsten Jørgen Rafn i Fadrups sag, som havde slået sin tjenestekvinde. Lintrup. [1706, jan.]

—, 18 febr. Hans Allerup meddeler (J. B.), at han er kaldet til sognepræst ved Nicolai kirke i Varde i sal. Peder Toxens sted og saaledes bleven befriet for 12 års skoletjeneste og har ægtet tolderen Jens Berthelsen Taulous datter dér på stedet, og beder ham om at tænke på sig, om noget skulde forefalde til hans fordel i hans stift. Viborg. [1706, febr.]

—, 2 marts. Peter Fogh meddeler (J. B.), at Ludvig Pontoppidan ikke kan sende noget eksemplar af broderens program over farbroderen dr. Eric, da han kun har ét, fortæller, at amtmand Glud ved en uiykkelig hændelse er kommen til at skyde sin hustru, Ingeborg Marie, Lawrids Bordings datter, fremsætter tvivl om året for Lawrids Pedersen Bordings død, som vist var bedstefader til Anders Bording, spørger, om det er skik i Aalborg stift at suspendere en degn, hvis hustru kommer for tidlig, til han får kgl. oprejsning, fortæller, at Sophie Amalie Gerstorff er død d. 2 febr., admiral Jens Rodsteens ægtefælle, og omtaler en biografi af Griffenfeld. Deres kapitelskøb er i år som det på Mors. Aarhuus. [1706, marts.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 485.

—, 12 marts. Christen Matthisen Wittrups brev til (J. B.) i anledning af, at der gik rygte om krig. Ingstrup. Lat. [1706, marts.]

—, 25 marts. Lavrids Thura beder (J. B.) sende indlagte brev til hans broder[1]), som var degn i Haverslev, meddeler, at

[1]) Hans Michael Widsted.

han for 3 år siden blev kaldet fra den hollandske lutherske menighed til sognepræst ved vor Frue i Aarhus og provst i Ning herred samt assessor i konsistorialretten — hans fader levede vel — og omtaler et bryllup mellem mag. Lemvig og hans kones søster, som skal finde sted, før mag. Bircherod rejser til sin bispestol i Norge. Aarhuus. [1706, marts.]

[—, 17 maj.] [1706, maj.] Molbech, Bircherods Dagbøger s. 489.

—, 27 maj. Søren Lintrup beklager sig for (J. B.) over Collectores Lubecenses sendrægtighed, ønsker en series episcoporum Othenianorum, meddeler, at Arna Magnæus har købt Rosenkrantz' manuscripta, men at de ikke er til at få fat i, da han stadig er på Island, taler om sine litterære ønsker, agter at udgive Orationes academicas professorum Hauniensium et Soranorum paucas i 3 bind, hvormed han beder B. være sig behjælpelig, sender ham nogle akad. disputatser og giver ham efterretning om Jørgen Kyng, som ikke vil gå op til examen theologicum, før han er sikker på billige eksaminatorer. Kiøbenhavn. [1706, juli.]

—, 21 juli. Peter Fogh fortæller (J. B.), at han har været i Kiøbenhavn til sin søsters bryllup med en kommandørkaptejn i flåden, Daniel Wilster, og sender ham programmet over dr. Erik Pontoppidan; friherreinde Marselius skal begraves i domkirken. Aarhuus. [1706, juli.]

—, 15 aug. Simon Jensen Samsing erindrer (J. B.) om hans løfte om at give ham et degnekald og fortæller, hvorledes han ved uærlighed fra provstens og præstens side i Kiøng havde mistet en forventet plads som vikar hos den derværende degn, og at han som følge deraf nu var uden eksistensmidler. Kiøbenhaun. [1706, aug.]

—, 18 aug. (J. B.s) brev til præsterne i Sønderherred på Mors i anledning af valget af en vikar for provst Matthias Schytte, som på grund af sin alderdom ønskede en sådan. Alburgi. Lat. [1706, aug.]

—, 20 aug. (J. B.s) erklæring til kongen efter ordre af 31 juli i anledning af, at sognemændene af Helligsøe og Giettrup

menigheder i Thye d. 22 juni havde indgivet klage over deres præst, Jacob Søfrensen Skive, hvori han udtaler, at det ikke kan nægtes, at herr J. Skive jo er af et „malicieuse og arrigt gemyt", hvorfor han ogsaa havde irettesat ham, men at han har så mange hårde halse at drages med, som næppe i nogen anden menighed i landet findes, omtaler enkelte af deres beskyldninger og anbefaler at forflytte præsten til et andet kald, eller hvis det ikke kan ske, at lade beboernes klagemål komme for retten. Aalborg. [1706, aug.]

—, 23 aug. Søren J. Lintrup anbefaler Peter Holm til (J. B.s) bevågenhed, forespørger, om han skulde besidde noget usædvanligt vedrørende Samsøprovsten Hans Svannings levned, såsom han vilde udgive hans Theologia Senecæ med en fortale, og omtaler herr Kyngs fremskridt. Kiøbenhavn. [1706, sept.]

—, 27 aug. M. Schytte, provst i Sønderherred på Mors, betegner efter (J. B.s) opfordring mag. Meldal som sin afløser som provst. Karby. Lat. [1706, sept.]

—, 31 aug. Sognepræst Graver Christensen Assels tiltræder Matthias Schyttes forslag. Asselsi, prid. calend. sept. Lat. [1706, sept.]

—, 31 aug. Sognepræst Niels Eriksen Gerner foreslår ligeledes Christian Meldal til provsteembedet. Lørsloviæ. Lat. [1706, sept.]

—, 1 sept. C. Meldal stemmer på Graver Assels. Neocop. Mors. Lat. [1706, sept.]

—, 2 sept. Knud Spormann stemmer på C. Meldal. Frøslef. Lat. [1706, sept.]

—, 3. sept. Jens Jegind stemmer på C. Meldal med uvilje. Tebringæ. Lat. [1706, sept.]

—, 20 sept. (J. B.s) skrivelse til Jerslev herreds præster om valget af en ny provst i stedet for afdøde Anders Hals. Alburgi. Lat. [1706, sept.]

—, 23 sept. Sognepræst Frans Laurids Hiort, der på grund af alderdom og svagt syn ikke selv vilde være provst, stemmer for Hans Butz til provst i Jerslev herred. Wrenstedensi. Lat. [1706, sept.]

—, 24 sept. Mogens Wingaard sender første del af sin fordanskede Curtius, decideret til bisperne, til (J. B.) og beder ham anbefale den på det bedste, at det parti eksemplarer, han sender herr Dalgaard, kan finde afsætning, og anden del, som er færdig til trykken, snart følge efter. Hafniæ. [1706, sept.]

—, 24 sept. N. Iversen stemmer på Hans Butz. Tolstrup. Lat. [1706, sept.]

—, 25 sept. J. P. Kildelund stemmer som de foregående. Brøndisl. orient. Lat. [1706, sept.]

—, 25 sept. H. Klein bifalder den samme. Jersleviæ. Lat. [1706, sept.]

—, 25 sept. Peder Brøndlund giver Hans Budtz sin stemme. E curia mea pastoralis Latipaludana. Lat. [1706, sept.]

—, 26 sept. Hans Budtz undskylder sig med alderdom og svaghed og beder (J. B.) vælge en anden til provst. Lunderager. Lat. [1706, sept.]

—, 27 okt. Henrich Gültzaws skrivelse til (J. B.) i anledning af, at han havde hørt, at denne vilde anlægge et bogtrykkeri, hvorfor han tilbyder sin tjeneste med hensyn til anlæggelse og driften af en papirmølle og anbefaler en bogbinder. Flensburg. Tysk. [1706, nov.]

—, 2 nov. Ludvig Winslow takker (J. B.) for hans brev af 2 marts, beklager, at han ikke kan meddele ham noget om sin broders studier i Paris, men fortæller, at han har en Stenonii vita under hænder, hvoraf han sender Bircherod udskrifter, omtaler sin faders skrivekalendere, sine egne litterære foretagender og andres om samme æmne (De monasteriis Daniæ) samt Hvitfelds og andres kronologiske fejltagelser, i hvilken anledning han beklager de mange fejl, der findes i folioudgaven af Hvitfeld fremfor i kvartudgaven. Kiøbenhafn. [1706, nov.]

—, 28 dec. Uddrag af Søren J. Lintrups brev til (J. B.), forsåvidt det omhandler litterære forhold, og med en efterskrift om nogle „pietisters“ fængsling i Christiania. Kiøbenhavn. [1707, jan.]

—, 29 dec. (J. B.) ønsker storkansler grev Reventlov glædeligt nytår og anmoder om, at Aalborg reformertes ansøgning om at holde egen præst og gudstjeneste må blive afslået, idet

han fortæller, at en vinhandler Geraud allerede havde forskrevet en calvinsk præst til byen og modtaget ham i sit hus, og at der anden juledag var bleven holdt gudstjeneste på en gård 2 mil fra byen, men i et andet stift, fordi han havde fået borgmestrene til at forbyde sligt i selve byen i julen. Aalborg. [1706, dec.]

1707. 4 jan. Storkansler grev Reventlow takker (J. B.) for hans gode ønsker i anledning af det nye år, ønsker ham det samme til gengæld og lover at foredrage hans majestæt de reformertes forhold. Kiøbenhafn. [1707, jan.]

—, 18 jan. (J. B.s) erklæring til kongen i anledning af sognepræst til Wegersleb og Blistrup på Mors, Balthasar Nissens, ansøgning om at få Karbye kongetiende i fæste, som for tiden var bortfæstet til herr Jens Iversen Holst, tidligere præst i Wegersleb, hvori han tilråder at lade herr Holst beholde tienden, der tilhørte Nykiøbing hospital og af direktørerne var bortfæstet til ham på livstid. Aalborg. [1707, jan.]

—, 18 jan. J. S. Lindtman og S. Weber, forstandere for den evangeliske kirke i Mastricht, takker (J. B.) for hans virksomhed i hans stift for kollekten til deres skole. Mastricht. Tysk. [1707, jan.]

—, 29 jan. Frederik IV befaler justitsråd Bartholin i stiftamtmandens sted og (J. B.) i anledning af dennes skrivelse om de reformerte i Aalborg at erkyndige sig om stedet, hvor de havde holdt gudstjeneste, og give indberetning derom samt se til, at de ikke foretog sig noget imod loven og andre kgl. forordninger om de reformerte. Kiøbenhafn slot. [1707, febr.]

—, 12 febr. C. Bartholin og (J. B.s) rapport til kongen, hvori de meddeler, at de reformerte holdt deres sammenkomst og kommunion på Lundbeck efter tilladelse af friherreinde Rüssenstein, idet hendes mand, oberst Gregers Daa, ikke var hjemme, at Elie Geraud endnu husede præsten, og der om søndagen hemmeligt holdtes prædiken i hans hus, hvorfor de ønsker, at kongen vil befale, at der forkyndes præsten, og dem, der huser ham, at han ufortøvet skal drage bort fra byen under straf for ham og dem, som længer huser ham. Aalborg. [1707, febr.]

—, 14 febr. Kommercekollegiet beder i anledning af Elie Gerauds ansøgning af 29 jan., om de franske flygtninge måtte holde en reformert præst og have fri religionsøvelse, da de så vilde anlægge en uldfabrik, Aalborg magistrat om at give sin mening tilkende og skaffe nærmere oplysninger om deres antal, profession, midler og opholdssted. Commerci-Colleg. [1707, febr.]

—, 2 marts. (J. B.s) skrivelse til gehejmeråd Niels Bentzon i anledning af kommercekollegiets forespørgsel til Aalborg magistrat om de reformertes forhold, hvori han hævder, at den kgl. anordning „om manufakturer" kun indrømmer tilladelse til at beholde sin religion, ikke til at øve den offentligt og holde præst, og beder indstændigt gehejmeråden arbejde for, at de ikke erholder deres forlangende opfyldt; ti tillodes sådant, vilde den reformerte religion med tiden få overhånd i byerne. Aalborg. [1707, marts.]

—, 5 marts. Jens Rosenvinges brev til hans morbroder (J. B.), hvori han underretter denne om, at salig herr Anders i Søby var efterfulgt af Jacob Tage, sender ham en kopi af et afladsbrev på pergament, der havde været brugt som omslag om Lumbye bylov, hvorfor det var skident og utydeligt; det var reddet, idet der 1706 d. 22 okt. var udgået ordre fra stiftamtmanden og bispen til præsterne om at indsamle antiquiteter, og bispens famulus Povel Schytte havde lovet ham at måtte udskrive, hvad der indkom, hvilket han vilde sende sin morbroder; han forespørger denne om, hvad der var blevet af de antiquiteter, som var indsendte i følge forordning af 1667, om de fandtes i Peder Resens Atlas Danicus; han havde hørt, at morbroderen vilde fortsætte Molleri Bibliotheca. Han havde 2 latinske taler af 17 og 21 nov. 1706, hvori kongen af Sverig lykønskede Stanislaus af Polen; han beder morbroderen om oplysning angående nogle mønter fra 1543 og 1550, prægede af Hamburg, Lübeck, Wismar og Lüneburg, fortæller om en kammerjunker Ahlefelds død, søn af gehejmeråd Ahlefeld i Holsten, at man ventede generalløjtnant Rantzov til byen, der vilde til Braband, og andre nyheder. Odense. [1707, marts.]

—, 9 marts. (J. B.) erklærer efter opfordring af mag. Sixtus Aspach, sognepræst til vor Frue i Aalborg, at ansøgeren Friderich Langebek var af sin fader, den forrige Sognepræst, Jacob Langebek, antaget til personal kapellan, hvilket han var vedblevet at være under Aspach, uden at denne trængte til hans hjælp; men da han foruden sig selv havde to vanvitige brødre at forsørge, var det at ønske, om han kunde befordres til et andet sted til lettelse for Aspach og til bedste for ham selv, at han lettere kunde forsørge sig og sine. Aalborg. [1707, marts.]

—, 5 apr. (J. B.s) skrivelse til præsterne i Børglum herred om at vælge en vikar for herredets provst Albert Christensen, som kunde følge ham i embedet efter hans død. Alburgi. Lat. [1707, apr.]

—, 6 apr. (J. B.) takker storkansler grev Konrad Reventlov for hans understøttelse i sagen med de reformerte, hvis præst i følge kgl. befaling af 19 marts havde maattet forlade Aalborg d. 1 apr. efter et ophold af 15 uger. Aalborg. [1707, apr.]

—, 10 apr. Albert Christensen ønsker til vikar og efterfølger i provsteembedet i Børglum herred provst Christen Splid i Olsdorph. [Volstrup.] Lat. [1707, apr.]

—, 11 apr. Jens Johan Stenfeldt vælger ligeledes Christen Splid. Albecæ. Lat. [1707, apr.]

—, 11 apr. Jacob Peder Brun stemmer på Christen Splid. Ex Scheve. Lat. [1707, apr.]

—, 12 apr. Gunde Torup bifalder den samme. Burglum. Lat. [1707, apr.]

—, 12 apr. Præsident, borgmester og råd i Bergen sender (J. B.) en kopi af en kgl. bevilling, ifølge hvilken bækken må udsættes overalt i Danmark og Norge foran kirkedørene til indsamling af penge til nogle fattige matrosers rançon, som med et af Bergens skøtskibe var blevne opbragte og førte til Algier i slaveri, og beder ham sende de indkomne penge til Severin Seehusen i deres by. Bergen. [1707, maj.]

—, 13 apr. Christen Peder Splid mener, at der findes dem,

der er mere værdige end han, og nævner Peder Holst og Melchior Hiardemaal med håb om, at biskoppen vil give en af dem sin stemme. Lund. Lat. [1707, apr.]

—, 13 apr. Ejler Stampe stemmer på Melchior Hiardemaal. Torslef. Lat. [1707, apr.]

—, 14 apr. Jens Anders Snebang stemmer på Melchior Hiardemaal. Understed, nocte inter 13 et 14 apr. hora 2da. Lat. [1707, apr.]

—, 14 apr. Melchior Hiardemaal stemmer på Peder Holst. Sebnæ. Lat. [1707, apr.]

—, 14 maj. (J. B.) bevidner, at sognepræsten til Hvidberg, Ørum og Lodberg i Thy, Anders Christensen Skive, er død, og anbefaler ansøgeren Hans Ramløse, hvis fader, mag. Hans Ramløse, var kong Christian V.s feltpræst og blev fanget ved Lund, men siden præst ved vor Frue i Aalborg. Aalborg. [1707, maj.]

—, 14 maj. Kaptejn Gottfried Sommers klage til oberst Rosenaver over sognepræst mag. Knud Spormann, som havde nægtet at tage ham til Alters. Mollerup. Tysk. [1707, maj.]

—, 24 maj. Biskop Christian Rudolph Müller sender (J. B.) den kgl. bevilling på bækkeners udsættelse foran kirkedørene til indsamling af penge til Nykiøbing latinske skoles ombyggelse og beder ham fremskynde indsamlingen og sende ham pengene. Odense bispegård. [1707, juni.]

—, 8 juni. Mag. Christian Meldal meddeler kaptejn Gottfried Sommer, at hans klagemål til oberst Rosenawer over mag. Spormann var kommen over bispen til ham for at indhente Spormanns erklæring, men da bispen ønsker, at de forliges, og Spormann er villig til at give satisfaktion, da det hele beror paa en misforståelse, opfordrer han ham indstændigt til at forlige sig med denne. Nykiøbing. [1707, juni.]

—, 9 juni. Kaptejn Sommer svarer provst Meldal, at han vil afvente sin ret, men beder ham om bistand til uden ærgrelse at kunne forrette sin andagt og skrifte på et andet sted i kompagnidistriktet. Mollerup. Tysk. [1707, juni.]

—, 12 juni. Mag. Knud Spormanns erklæring til oberst Rosenawer, hvori han forsikrer ikke at have vidst, at kaptejn

Sommer vilde til alters den dag, og ivrigt at have søgt at forsone sig med ham. Frøslef præstegård. [1707, juni.]

—, 25 juni. (J. B.s) erklæring til kongen angående et almisseskolehus' indretning i Aalborg, hvori han udtaler, at et sådant skulde vel eragtes gavnligt og nødvendigt „til at forhindre den udyd og grove vankundighed, i hvilken gemene pøbel her på stæden lader deris børn og ungdom opvoxe"; men han anser det ikke for rigtigt at anvende alle byens fattiglegater derpå, hvorfor han tilråder at undersøge, hvilke der billigt kan benyttes, og mener, at disse i forbindelse med de omtalte accidensintrader vil være tilstrækkelige. Aalborg. [1707, juni.]

—, 26 juni. Major P. E. Motzfeldt anbefaler sin huslærer Friderich Vilsbech til sin svoger (J. B.) til kapellaniet i Sæby og beder ham som en god morbroder for børnene at skaffe en lærer til dem i stedet for Vilsbech. Nipstrop. [1707, juni.]

—, 8 nov. Kgl. konfessionarius Peder Jespersen beder (J. B.) om en attest om herr Frantz Arctanders forhold, hvem han vilde anbefale til kongen til forfremmelse, og henstiller ham forøvrigt til bispens bevågenhed. Kiøbenhavn. [1707, nov.]

—, 16 nov. (J. B.s) svar til kgl. konfessionarius angående Frantz Arctander. Aalborg. [1707, nov.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 525 f.

—, 23 nov. (J. B.s) svar til justitsråd Bilde til Bangsbo på hans anbefalingsbrev af 5 nov. for student Christen Basballe til stipendium Schelianum efter Jørgen Povelsen Kyng, hvori han beder sig undskyldt, da han har lovet det til en anden, og hævder, at Otthe Skeels arvinger ikke længere havde ret til at råde over, hvem der skulde nyde det. Aalborg. [1707, nov.]

—, 23 nov. Biskop Jens Bircherod skriver til sin fætter (J. B.), at han har været paa visitats i Raabygdelaget, Øfre Tellemarcken og Nedernæs, tilbagelagt 96 mil i 10 Uger; han har stadig redet; vinteren har været mild; sæden staar godt — kornpriser —; for otte dage siden sejlede en hollandsk flåde på over 200 skibe fra Flecherøe, som samles dér for konvoyernes Skyld; en Spaniefarer fra Christiansand forgik med en Ladning til over 20000 rdl.; han havde været i Arendal, en lille by,

men med over 40 skibe; de har fået en ny kommandør over galejerne, schoutbynacht Neubour, som ønskede at få fregatter dertil; familieefterretninger; han sender et anker multebær med en skipper, som sejler til Thisted; klager over byens skoles slette tilstand under rektor mag. Tobias. Christiansand. [1708, febr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 530.

—, 29 nov. Peder Jespersøn takker (J. B.) for hans meddelelse om Frantz Arctander, meddeler, hvorledes han tænker at kunne bringe ham på fode igen, og beder — i en efterskrift — om en kopi af Herr Anders Matthisøns legat til hospitalspræsten [i Ålborg], da der er pålagt ham en kommission angående de fattige. Kiøbenhafn. [1707, dec.]

—, 28 dec. (J. B.) skriver til dr. Peder Jespersøn om herr Frants Arctanders forhold, sender ham en kopi af det omtalte legat og ønsker ham og hans hustru glædeligt nytår. Aalborg. [1707, dec.]

1708, 7 jan. Peder Jespersøn takker (J. B.) for efterretningen om salig Anders Matthisens legat til hospitalspræsten og lover at betale 260 slettedaler med et års rente for herr Frandz, hvilke penge han vil sende med deres stiftamtmand; han takker Bircherod for det, denne har gjort for Frantz, og priser ham for hans optræden overfor kalvinisterne. Kiøbenhavn. [1708 jan.]

—, 21 jan. Oluf W. Worm takker (J. B.) for brev af d. 11 og meddeler at have afsendt de ønskede acta consistorialia med student Hans Riber, omtaler nogle kobberstykker og takker for 19 programmata til sin samling, idet han beklager sig over, at statsraad Vinding ikke vil låne sin ud, hvorefter B.s fader sammenskrev sin Academia Hafniensis; da han har fået lov til at aftrykke kobberpladerne i Atlas Resenii, men Riberpladen og kong Hans' epitaphium i Odense fattes, beder han, om det sidste måtte sendes ham, hvis B. havde det fra sin afdøde broder; han takker for oplysning om programmerne hos den ny nobiliterede herr Fogh; Arna Magnæus er endnu på Island, hvor der har været stor sygdom (ordinære småkopper?); han skal se, om han kan skaffe B. Annales Esromenses, af hvilket værk han besidder aftrykket af en kobberplade, nemlig Ogerii Dani et Rolandi

sepulchrum, ut reperitur in fano s. Fari apud Gallos. Kiøbenhavn. [1708, jan.]

—, 6 febr. Lavrids Jensøn Gefning takker (J. B.) for det brød, denne har stillet hans søn i udsigt, forsikrer, at han er et skikkeligt menneske, og spørger, naar i foråret han må komme. Balsløv. [1708, febr.]

—, 14 febr. Konfessionarius Peder Jespersøn takker (J. B.) for hans velvillighed overfor Frantz Arctander med hensyn til en obligation, som denne havde udstedt til ham, forespørger ham angående 25 sdlr., som han havde hørt af Borneman, at hospitalspræsten ifølge kgl. befaling skulde have af collegis scholae, og meddeler, at deres stiftamtmand snart kommer. Hafn. [1708, febr.]

—, 10 marts. Frederik Rostgaard skriver til (J. B.) i anledning af, at han på afdøde Lodvig Pontoppidans auktion har fået genealogier over næsten alle vore adelige familier, samlede af Dyrskøtte, og da han var ifærd med at udarbejde storkansler Reventlows genealogi, hvilken familie han hos Dyrskøtte fandt at være af to slags, beder han biskoppen skaffe ham oplysninger hos denne eller anbefale ham til dem, som havde fået hans mss. genealogica, at han kunde erholde oplysning. Han sender B. 2 exemplarer af sin Deliciis poetarum Danorum. Kiøbenhavn. [1708, marts.]

—, 25 apr. (J. B.) meddeler justitsråd Rostgaard, at Peder Dyrskøtte i Wensyssel var død næst forgangen år 13 okt. i sin alders 78 år, og skildrer hans kærlighed til og kyndighed i historie, genealogi og antiquiteter, fortæller, at Dyrskøtte ikke har meget optegnet om holstenske og tyske adelsfamilier, giver genealogiske oplysninger og omtaler en fejltagelse af Arild Hvitfeld i hans historia regis Christiani II ad an. 1575, idet han af to Reventlower har gjort én. Aalborg. [1708, apr.]